

COLECTIUNEA
LEGILORU TIEREI

din anulu 1869.

FASCICULU I.

I—VI.

EDITIUNE OFICIALE.

PEST'A 1869.

EDITURA LUI M. RATH.

47034

D

Provedietoriulu, carele a castigatu dreptulu de tiparire si traductiunea acestei editiuni oficiali
pre langa spese considerabili, va urmari ori-ce tiparire a aceleia ca si o retiparitura nelegale.

1940:932.

PEST'A, 1869.
CU TIPARIULU LUI ALESANDRU KOCSI.

Articlu de lege I din anulu 1869.

despre stabilirea și votarea contingentului anualu de recruti, necesariu la trupele de linia unguresci și la marina pe anulu 1869.

(S'a santiunati in 29 iuniu 1869. S'a promulgatu in cas'a reprezentativa la 30 iuniu 1869; in cas'a magnatiloru in 6 iuliu 1869. A aparutu in „Archivulu legiloru tierrei“ in 6 iuliu 1869.)

§. 1.

Contingentulu anualu de recruti, recerutu spre asicurarea numerului prescriu de lege pentru armat'a regulata și marina și conformu art. de lege XL. din anulu 1868., obvenitoriu pe tieretele coronei unguresci se statoresce in 39.339, er' catatîmea necesaria pentru rezerv'a de intregire a aceluia in 3934. capete.

§. 2.

Se votéza punerea in fapta a contigentului anualu de recruti satoritu la §-lu 1 pentru anulu 1869.

§. 3.

Recrutii votati, avendu in vedere de o parte 3-lu 3. art. de lege XXVII. din an. 1868, de alta parte érase §-lu 3. art. de lege XL. din acel'a-si anu, de asta data esceptionalminte se asentéza din clasele de etate din anulu 1849., 1848., 1847., 1846. și 1845.

§. 4.

Asentarea recrutiloru in anulu presente se va intemplá esceptionalminte incependu de la 15 a lunei lui augustu pana la finea lunei lui septevre.

§. 5.

Ducerea la indeplinire a legii de facia se incredintieza ministrului pentru aপরার তেরি.

Articlu de lege II din anulu 1869.

despre pausialisareaspeselor administrarii vamali.

(S'a santionatu in 30 iuniu 1869. S'a promulgatu in cas'a representativa in 1-a iuliu; ér' in cas'a magnatiloru la 6 iuliu 1869. A aparutu in „Archivulu legiloru tieriei“ in 6 iuliu 1869.)

In sensulu §-lui 64. art. de lege XII. din anulu 1867. sî a §-lui 3. art. de lege XIV. din anulu 1867. se ordina:

§. 1.

Dupa ce spre acoperirea comune a speselor comuni in a-ante de tote este destinatu venitul curatu alu vame-loru, cu privire la otarirea acestui venitu curatu dreptu spese ale administrarii vamali incependu de la 1-a lui ianuariu 1868, pe tempulu durarei tractatului vamalesî comerciale cuprinsu in art. de lege XVI. din anulu 1867, pentru teritoriulu de administratiune vamale statatoriu sub regimulu ministeriului unguurescu se statorisce o suma anuala stabile de 450,000 florini, ér pentru teritoriulu de administratiune vamale statatoriu sub regimulu ministeriului austriacu sum'a anuala stabila de 1.400,000 florini; fara privire la aceea, câ erogatiunele anuali ale administratiunii vamali facu mai multu séu mai pucinu.

§. 2.

Ducerea la indeplinire a legii de facia se incredintieza ministrului de finacie.

Articlu de lege III din anulu 1869.

despre numerarea poporului.

(S'a santionatu in 9 iuliu. S'a promulgatu in ambele case ale dietei tieriei in 12 iuliu 1869. A aparutu in „Archivulu legiloru tieriei“ in 13 iuliu 1869.)

§. 1.

Se ordina una numerare de poporu generale pre teritoriulu tiereloru coronei unguresci. Acést'a numerare de poporu are de a se pune in lucrare in tier'a intréga la 3 a lunei lui ianuariu 1870. dupa statulu populatiunii esistinti in 31 diecemvre 1869., sî a se continuá neintreruptu pana ce se va terminá pre deplinu.

§. 2.

De una data cu numerarea poporului e de a se mediu-loci sî conscrierea locurilor de locuintia sî a animalialoru domestice folositorie.

§. 3.

Totu insulu este oblegatu a marturisi cu fidelitate datele luande in consideratiune la numerarea poporului dupa sine insusî, membrii familiei sale, apartienutorii sei sî dupa locuitorii din cas'a sa.

Carele se subtrage dela numerare, séu marturisesce falsu, cade sub piedepsa dilatabile pana la 20 florini.

Daca ar' trebuí a se repetî numerarea din caus'a negrijei séu relei-voléntie a vre-unuia, acel'a e datoriu a rebo-nificá spesele, ce se voru nasce din acést'a repetîre.

Atâtu spesele aceste, câtu sî piedepsele banali se demesura sî se scotu in calea administratiunii.

Carele se simte vetamatu in drepturile sale prin deci-siunea adusa pe calea administrativa, séu prin esecutiunea aceleia póte se-sî pretinda vindecarea dreptului afara de po-

sesiune pre calea ordinaria a legii, in a-antea judecatoriei competinti cu actiune urdienda in contra organului administrativu, care aduce, respectivu esecuta decisiunea.

§. 4.

Tóta comun'a este datoria a se ingrijí pre spesele sale proprie despre carausia sî cortelulu individíloru cari functiuneza din oficiu in caus'a numerarii poporului sêu propriu.

§. 5.

Modalitatea esecutarii numerarei de poporu precum sî instructiunile necesarie le statorescu ministrulu de interne sî ministrulu de agricultura, industria sî comerciu, relativu la tierele Croati'a sî Slavoni'a in consnetu cu guvernulu acestoru tiere.

§. 6.

Pentru efeptuirea numerarii de poporu de o camdata se deschide ministrulu de agricultura, industria sî de comerciu unu creditu de 150,000 florini.

§. 7.

Legea presenta indata dupa publicare intra in vigore. Cu esecutarea aceleia se insarcineza in Ungari'a ministrulu de interne, ministrulu de agricultura, industria sî comerciu sî ministrulu pentru aপরarea tierei.

Er' in Croati'a sî Slavoni'a esecutarea o va duce la in-deplinire guvernulu aceloru tiere.

Articlu de lege IV. din anulu 1869.

despre esercérea poterei judecatorési.

(S'a santionatu in 14 iuliu. S'a promulgatu in ambele case ale dietei tierii in 15 iuliu 1869. A aparutu in „Archivulu legiloru tieriei“ in 16 iuliu 1869.

§. 1.

Administratiunea justitiei se desparte de catra administratiunea publica-politica.

Nici autoritátile administrative publice, nici cele judiciali nu se potu amestecá in sfer'a de aptivitate a unei-alteia.

§. 2.

Poterea judecatorésca se esercéza in numele maiestatii sale a regelui.

§. 3.

Pre judecatori ii denumesce regele pre langa contra-semnarea ministrului de justitia.

§. 4.

La ocuparea posturilor judecatorési e de a se pune atentiune deosabita pre aceea, cá denumirile la tribunalele de instanti'a prima sî la judecatoriéle singulare pre langa calificatiunea prescisa la §§-ii 6. sî 7., sê se intemple dupa potintia din gremiulu cercului tribunalului de instanti'a prima, sî dupa dispusetiunea §-lui 17. art. de lege LXIV. 1868., cu privire ecvitabila la indiviidii de diferite natfona-litati locuitorie in cerculu tribunalului respectiv.

§. 5.

Fie care judecatoriu 'si trage léfa din cass'a statului, sî afara de competintiele de timbru sî tacsele satorite in lege este indatoratu a face dereptate partideleru gratis.

Salariulu judecatoriloru se primesce in bugetulu statului, sî salariulu odata statoritu a judecatoriului denumitu nu se póte miciorá.

§. 6.

Póte portá oficiu judecatorescu acelu cetatiénu alu Ungariei, care:

- a) sî-au inplinitu alu 26-le anu de viétia;
- b) are unu carapteru nepetatu;
- c) nu stà sub concursu séu curatela;
- d) e in stare a corespunde despusestiuneloru art. de lege XLIV. 1868, acaruia §. 13. sî de aici incolo se intielege numai despre judecatoriile mai inalte. In fine care
- e) posiede cunoscintiele teoretice sî practice otarîte la §-lu 7.

§. 7.

In respectulu cunoscintiei drepturiloru are se arate cà:

1. séu au depusu censur'a de advocationu publicu sî cambialu;

2. séu cà:

a) din studiele juridice au depusu esamenele teoretice prescise in óre-careva institutu publicu juridicu mai inaltu fie din séu afara de patria, inse din dreptulu patriei la tóta intemplarea intr' unu astfelu de institutu din Ungaria, sî preste acést'a

b) in 3 ani socotiti dela depunerea esamenului din urma au fostu in praca juridica, sî anume unu anu la vre-o judecatoriá, in cei alalti doi ani la vre-o judecatoriá séu langa advocationu, sî dupa acesti trei ani au depusu esamenu practiculu de judecatoriu asemenea cu succesu.

§. 8.

Judecatoriulu nu póte fi totu odata:

- a) deputatu dietalu;
- b) advocationu de profesiune, séu agente;

c) nu p \acute{o} te primi altu oficiu s \acute{e} u servitiu salarisatu s \acute{e} u onorariu, fie acel'a de statu (civilu, militariu s \acute{i} eclesiasticu salarisatu,) fie municipalu s \acute{e} u comunalu, afara. inc \acute{a} tu pana la 32 de ani este obligatu prin legea despre poterea de apearare a serv \acute{i} in reserva s \acute{e} u milit \acute{i} a tierei (honv \acute{e} ds \acute{e} g;)

d) nu p \acute{o} te fi profesoru s \acute{e} u invetiatoriu;

e) nu p \acute{o} te se p \acute{o} rte nici o negotiator \acute{i} a s \acute{e} u industria ori alta ocupatiune, ce nu se unesce cu nedependinti'a oficiului judecatorescu, s \acute{e} u prin care s'aru impedec \acute{a} in impl \acute{i} nirea detorintieloru sale oficiose;

f) nu p \acute{o} te se fie nici proprietariu, nici editoriu, nici redactoru a vre unei foi politice.

§. 9.

Judecatoriulu nu p \acute{o} te se prim \acute{e} sca de la privati nici pensiune, nici dotatiune s \acute{e} u beneficiu num \acute{e} sca-se aceea ori cum, s \acute{i} daca au c \acute{a} stigatu dreptu la asia ceva in a-ante de intrarea in oficiulu judecatorescu: e indatoratu a resign \acute{a} de la ac \acute{e} st'a in a-antea ocuparei oficiului s \acute{e} u.

§. 10.

Judecatoriulu, deca se alege, ce e dreptu p \acute{o} te se fie membru alu corporatiuniloru represintative jurisdictionali s \acute{e} u comunali, inse nu p \acute{o} te prim \acute{i} de la aceste mandatu s \acute{e} u comisiune.

§. 11.

Judecatoriulu nu p \acute{o} te fi membru alu vre-unei societatii, respective adunari politice s \acute{e} u de lucratori; nu p \acute{o} te lu \acute{a} parte la consultarile acelora; nu p \acute{o} te influinti \acute{a} nici med \acute{i} locitu, nici nemed \acute{i} locitu asupra activitatiei acelora, s \acute{i} nu se p \acute{o} te al \acute{a} tur \acute{a} pre langa conclusulu s \acute{e} u petitiunea astorufeliu de societati s \acute{e} u adun \acute{a} ri.

§. 12.

Judecatoriulu nu pôte se fie proprietariulu concesiunii vre-unei întreprinderi ajutata séu asecurata de statu, nici presiedinte, directoru la vre-o alta societate pe actîi comerciala séu industrială, séu membru alu senatului diriginte, séu alu comitetului de controla, de esaminare séu provisiune la astu-feliu de societati, nu pôte fi nici unu feliu de orga nu alu acelora fie sî numai interimalminte sî fara plata.

§. 13.

Tutoratu séu curatela, cu care este impreunata administrare de avere, ratiociniu séu reprezentare in a-antea autoritatiloru, numai in acelu casu pôte se pörte judecatoriulu, candu tutel'a séu curatel'a i-se cuvine lui dupa lege séu testamentu.

§. 14.

Judecatoriulu este indatoratu, celu multu in 3 luni dupa denumirea sa, dara la tóta intemplantu in a-ante de instalarea sa in oficiu, a depune juramentulu de judecatoriu in siedinti'a plenaria a tribunalului, la care s'a denumitu, séu in cerculu caruia 'sî are domiciliulu.

Intrarea in oficiu sî inceputulu salariului de judecatoriu se cumputéza dela depunerea juramentului. Judecatoriulu, carele nu observa terminulu de depunerea juramentului, se privesce, cá sî candu n'aru fi primitu denumirea sî loculu lui se intregesce de nou.

§. 15.

Judecatoriulu legalminte denumitn nu se pôte amové din oficiulu sêu afara de casurile sî modulotu otarîtu in lege.

§. 16.

Judecatoriulu se pôte transpune séu avantiá din loculu séu de resiedintia la alta judecatoria séu in altu oficiu, afara de casurile otarîte in lege, numai cu invoirea sa propria.

Esceptiunea dela acésta regula numai atunci are locu, candu inaintarea séu transpunerea la alta judecatoriá se templa in urm'a schimbarei organisatiunii judecatorési; mai de parte, candu la acel'a-si tribunalu se afla séu vine in aplicatiune vre-unu membru alu familiei judecatoriului.

La un'a sî aceea-si judecatoriá nu se potu aplicá de judecatori, cari suntu ruditi in lini'a ascendentele séu descendentele; séu cari suntu in alu 3-le gradu de consanginitate collaterala, mai de parte cari stau in referentie parintési séu filiesci de adoptiune,

§. 17.

Judecatoriulu dupa ce sî-au implenit alu 70-le anu, intra in pensiune, afara de casulu déca se provoca de ministrulu justitiei spre continuarea oficiului séu sî daca doresce a serví.

Afara de acést'a numai in acelu casu se póte pune in pensiune, candu din caus'a defectului corporale séu spiretuale nu e aptu de a-sî mai implení detorinti'a oficiosá.

Sistem'a de pensiunare pentru judecatori se va otarí prin o lege speciale

§. 18.

Fie-care judecatoriu póte pretinde intr'unu anu siesa septemani ferii, despre ce mai pre largu despune regulamentul de afaceri.

§. 19.

Judecatoriulu este indatoratu a procede sî judecá dupa ordinatiunile aduse sî publicate pre basea legii sî dupa usulu cu putere de lege.

Nu póte trage la indoiéla valoarea legiloru publicate regulatu, inse in casuri de dreptu singuratece judele judeca asupra legalitatiei ordinatiuniloru.

§. 20.

Pre nimene nu este iertatu alu subtrage dela judecatoriulu sêu competente.

§. 21.

Nu e iertatu a desfiintiá judecatoriele statorite in lege, séu a infintiá alte judecatorii fie sub ori ce pretestu sî titlu; asemenea nu e iertatu a schimbá competinti'a séu cerculu, precum sî numerulu judecatoriloru otârîtu in lege afara de calea legislatiunii.

§. 22.

Judecatoriulu nu póte se denege nimenuia administratiunea justitiei, care in sfer'a competintiei sale recurge la elu; sî nu póte respinge agendele inpreunate cu oficiulu sêu.

§. 23.

A face destulu recercarii oficiose a judîloru sî a judecatorieloru sî preste totu a-siu dá mana de ajutoriu in objeptulu administratiunii justitiare cu reciprocitate este indatoratu fie-care judecatoriu.

Recercările oficiose ale judîloru séu judecatorieloru suntu indatoriti sub sarcin'a responsabilitâti ale indepliní sî oficialii (atâtu de statu, câtu si municipali séu comunali) dela administratiunea publica-politica.

§. 24.

Despre raspnsabilitatea judecatoriloru trateza o lege speciala.

§. 25.

Ministeriulu, pana la o alta dispusetiune a legislatiunii, se insarcinéza a decide asupra conflictelor de competintia, escate intre autoritatfle juditiale sî administrative.

Articlu de lege V din anulu 1869.

privitoriu la construirea călei de feru cu locomotivu occidentali uuguresci.

(S'a santionatu in 14 iuliu 1869; s'a promulgatu in ambele case ale dietei la 15 iul. 1869. A aparutu in „Archivulu legiloru tieriei.“ in 19 iuliu 1869.)

§. 1.

Documentulu de concesiune asternutu in objeptulu călei ferate occidentali uuguresci, ce se intinde dela Alba-regale catra Gratiu pana la fruntarî'a tieriei, séu adeca a liniei laterali, ce duce dela Kis-Czell pana la Laurinu, prin legea de facia se dechiara cu valóre deplina.

§. 2.

Se ordina inarticularea documentului de concesiune.

§. 3.

Cu esecutarea legii se insarcinéza ministrulu lucràriloru publice sî alu comunicatiunii sî celu de fincie.

Documentulu de concesiune alu călei ferate occidentali uuguresci.

§. 1.

Concesionarii, adeca: „banc'a de creditu generale ungara“ in Pesta, sî „H. M. Weikersheim sî compani'a“ in Vien'a, obtienu dreptulu de a construi sî esplotá urmatoriele căli ferate:

a) pentru un'a linia principale, care — din scopulu impreunariicu cetatea Gratiu — seintinde prin Vespremu, Kis-Czell, Sárvár, Szombathely, Körmend, Szt. Gotthard pana la fruntarí'a tiei;

b) pentru un'a linia laterale, ce duce dela Kis-Czell prin Papa pana la Jaurinu.

§. 2.

Concesionarii sunt indatorati la construirea sî exploatarea cãlei concesionate a se tiene de cuprinsulu documentulu de concesiune presentu, mai departe de ordinatiunea provisoria relativa la concesionarea cãlilor ferate, emisa de catra ministrulu lucrãrilor publice sî de comunicatiune la 20 aprile 1868. sub nru 4973. sî incuviintiata de dieta, cum sî de regulamentul de exploatare a cãlilor ferate, acceptatu interimalminte in §-lu 8 alu conventiunii vamali sî comerciali din 1867., pana atunci, pana candu in loculu acestoru regulative privisorie voru intrá in viétia legi noue aducunde prin legislatiunea tiei, sî ordinatiuni emitende din partea guvernului, de cari, cum sî de tóte schimbarile facunde prin guvernulu ungurescu — pana la introducerea acelora — in regulativele sustatorice, au de a se tiené, sî a se supune acelora neconditunatu.

In câtu inse in urm'a acestoru legi sî regulative s'aru nasce greutãti noue pentru concesionari, acelora li se va dá desdaunare corespundietorie ecvitãtii.

§. 3.

Clãdirea sî instruirea de explotãtiune a cãlei se efetuesce pe basea planurileru generali sî de detaliu facute prin concesionari sî asternende guvernului spre esaminare sî incuviintiare.

Preste aceste la construire se se porcéda mai alesu conformu prescrișãloru generali edile sî politiali.

Guvernulu sî-sustiene dreptulu a póte face schimbãri in planulu de clãdire, intru câtu astufellu de schimbãri pe

bazea esaminarii tehnice, séu in urm'a visitarii politice a liniei, ce are a se întreprinde in sensulu §-lui 6. alu ordinatiunii ministeriali amintita la §-lu 2. alu documentului de concesiune presentu, séu in urm'a cercetariloru speciali întreprinse sub decursulu clădirei, — se voru aflá necesarie in interesulu servitiului călei, cum sî a comunicatiunii, sî spre asigurarea esistenței călii, nu altcum din respectulu esecutarii despotitiuniloru legali; inse prin aceste nu póte se suferé nici o schimbare trața sî profilulu longitudinalu alu călii, otarítu de o parte pe baza cercetarii preliminarie facute, er' de alt'a parte prin visitarea politica a liniei.

Daca la esecutarea construirii ar' fi de doritu séu s'ar' aflá de lipsa din respectu economicu séu de esplotare stramutarea liniei séu a planuriloru de detaliu, prin ce altcum nu e iertatu, cá se suferé schimbare directiunea principala proiectata a călii, nece se urmeze acelu casu, cá facia cu trața acceptata referintiele de nivou (de vale) sî de directiune se devina mai nefavorabili; asia dara concederea acestoru feliu de schimbări va fi de a se cere dela guvern.

§. 4.

Espropriatiunea teritoriului, cum sî constructiunea inferióra a călei de o camdata numai la atát'a suprafacia se póte restringe, cáta se recere pentru o cale de o sîna sî pentru abateri sî statiuni. Incátu inse ministeriulu cu privire la viitoriu va aflá de oportunu a se espropriá terenulu inca acuma pentru o cale ferate indoita (de doue rotagie,) concesionarii suntu obligati la acést'a pre langa desdaunare ecvitalibila detiermurinda separat.

Indata ce pe vre-un'a dintre linielu: Alba-regale,- Kis-Czell, dela Kis-Czell-Jaurinu intr'atát'a au crescutu circulatiunea, incátu venitul brutu anuale dupa milu a trecut presté 120,000 fl. v. a. in argintu, atunci concesionarii incependu din acelu momentu, candu numai pretindu asigurarea percenteloru de statu, suntu obligati a asiediá numai decátu altu rotagiu pe lini'a respectiva fara de tóta desdaunarea; din contra in tempulu folosirei de asigurarea percenteloru de

statu, crescundu circulatiunea ministeriulu pôte se pretinda asiediarea rotagiului alu doile pe ori care septiune, numai câtu in acestu casu particularitâtîle se voru satorî cu concesionarii pre calea unei invoiele speciali.

§. 5.

La esecutarea lucrârilor concesionarii voru avé de a tiené in a-antea ochiloru urmatoriele norme generali:

A) Constructiunea inferióra.

Relatiunile de innaltatura masimala pe sectiunea liniei Alba-regale-Kis-Czell asia se fia precum se are unulu catra o suta (1: 100,) pe sectiunea Kis-Czell-Sárvár se fia asia, precum se are unulu catra o suta cincî-dieci (1: 150,) in fine pe sectiunea liniei ce se intinde dela Sárvár pana la fruntarîa tierei, precum sî pe lini'a laterala Kis-Czell-Jaurinu se fia asia, precum se are unulu catra doue sute (1: 200.)

Curbaturele pe calea deschisa sî anume pe sectiunea liniei Alba-regale-Kis-Czell nu potu se aiba radiu mai micu de 400, er' pe cele alalte sectiuni de 500 metri.

Incâtu inse la aplicarea radiului (semi-diametrului) minimalu pe sectiunea Alba-regale-Kis-Czell s'ar recere lucruri neproportiunatu de mari, in acestu casu radiulu otârîtu mai susu pe sectiunea dîsa se pôte reduce la 350 de metri, inse numai cu invoirea guvernului.

Profilulu normalu alu cãlei la intaliature sî impletire pre-sî intre muri e de a se asiediá dupa determinatiunile sî planurile (typen) cari s'au stabilitu la liniile intreprinse pe spesele statului, sî anume dupa cari latitudinea curonei cãlii acolo, unde sînele suntu asiediate pe capetâiu, s'a otarîtu la 4 metri.

In consonantia cu aceste normale trebuie se se asiedie pãtululu de petrisiu, care in acelu tempu, candu se incepe primirea speseloru de sustienere a cãlei in computulu de esploatare — cu esceptiunea acoperirii capetâialor, — trebuie se aiba dimensiunile otarîte prin profilulu normalu; afara de acést'a pe cont'a fondului de construire de alungulu cãlei, din

milu in milu, e de a se depune o cãtetîme de pietrisiu celu pucinu de 500 metri cubice cá pietrisiu de reserva.

Constructiunile tehnice, pre câtu concede innaltîmea càlii suntu de a se boltí séu acoperí cu placa de piatra, sî asia suntu a se efeptuí totu din materiale de piétra.

Pre câtu inse calea nu ar' avé innaltîmea receruta spre acestu scopu, in acestu casu celu pucinu stêlpii podului se se redice din materialu de piétra, pre candu construitu' a de susu, grindâle, cum sî coperisiulu se potu redicá sî din lemnu.

Puntea preste fluviulu Rab'a la Sárvár se póte clâdí totu din lemnu.

B.) Constructiunea superióra.

In privintî'a indeplinirii, respective a liferarii constructiunii superióre sî a tóte pârtîloru ei constitutive, cum sî in privintî'a liferarii sîneloru pre la statii sunt de a se observá preserisale sî normalele, cari s'au statoritu la liniele esecutate pe spelele statului.

Cu respectu la acést'a mai alesu se amintesce, cà sînele se fia din must'r'a de profilu normalu mai usiora sî mai mica, adeca in lungime de o urma vienesa, se aiba greutate de $20\frac{1}{2}$ funti vamali, la abateri capetâiele se se faca sî se se lifereze eschisivu din lemnu de ceru, altucum au din lemnu de ceru, au de fagu impregnatu dupa sistemulu celu mai probatu. —

Concesionarii suntu indatorati afara de materialiele de constructiunea superióra necesarie la rotagiele statiuniloru càlii currente a produce din fundulu de clâdire inca unu percentu din aceste, precum sî la totu 25 de abateri celu pucinu o garnitura de abatere sí transversale din preuna cu capetâiale necesarie, cá materialu de reserva.

Pentru rotagiele laterali ale statiuniiloru nu se va pre-tinde mai multu de câtu 10 percente din lungimea intréga a càlei.

Totu feliulu de materiale de feru sî fabricate necesarie la constructiunea superióra, concesionarii suntu deobligati ale câstigá dupa potintia in patria.

Incãtu din caus'a oferteloru nesuficienti ar' fi necesitate, cá aceste materiale sî fabricate se se lifereze din strainetate,

in acestu casu in privinti'a locului de cumperare e de a se inchiaia o invoiela intre concesionari si guvern, era vam'a de importu obvenitoria dupa materialele si fabricatele transportate din strainetate o voru suportá-o intréga concesionarii.

C.) Edificia, inchiderea cãlei, signale.

Edificiale sunt a se efeptui din piétra, luanduse afara magazinele si curtile de incarcatu si edificiale secundarie mai mici, cari se potu redica séu din piétra séu din lemn.

Tóta inorenduirea de statiune e de a se face dupa prescrisale si planurile normali, cari s'au satoritu pentru operatiuni analoge la liniile intreprinse pe spesele statului.

Totu astufeliu se va urma la inchiderea si barrier'a cãlei, cum si in privinti'a preperatelu de signale si a intregului sistemu de signalizare.

D.) Statiuni.

Afara de statiunile impreunatorie Alba-regale, Szombathely si Jaurinu, cum si afara de statiunile intrecadietorie de la Vesprem, Kis-Czell, Pápa, Sárvár si Körmend voru fi de a se asedia inca celu pucinu, 19, parte statiuni, parte locuri de statu.

Calea concesionata la Jaurinu, Alba-regale, si la Szombathely va ave gara comune cu calea ferata de statu, respective de a mediadi.

Statiunea dela Szombathely se se provéda cu ajustamentu mai mare corespundietoriu servitiului de speditiune, precum si cu atelieriu de reparatur'a midilocelu de comunicatiune.

Ore este lipsa de edificia noua si in ce mesura, la acésta si in cele alalte doue statiuni impreunatorie, numai atunci se póte otari, candu se voru termina pertraptarile in acést'a privintia cu cele doue societati de cali ferate amintite mai susu, in privinti'a clasificatiunii statiunilor intrecadietorie, precum si in privinti'a ajustamentului corespundietoriu a statiunilor intrecadietorie mai mari atinse, va decide definitivu guvernulu candu i se voru asterne planurile speciali.

Statiunea dela Kis-Czell e de a se intocmi pentru restauratiune corespundietoriu lipsei publicului cãletoriu.

Pe calea concesionată — ne socotinduse întocmirea reserbariului de apă alu celoru trei statiuni de împreunare — voru fi înca celu pucinu siepte reserbaria provediute parte cu unu basinu, parte cu doue. Statiunile altcum suntu de a se clâdí dupa planurile normali ale căliloru ferate de statu regesci unguresci, observanduse, că statiunile mai mari se potu întocmi sî cu lungime mai mare. Preste totu statiunile suntu de a se clâdí astufeliu, că acele dupa lipsa se se póta întinde.

E.) Midíloce de exploatare.

Locomotivele întrebuintiande la trasurile pentru transportarea pasagieriloru trebuie se aiba trei osíe — dintre cari doue se fia încopciate — sî prelanga celeritate de siesa miluri o capacitate tragatóre bruta de 6000 centenarie.

Locomotivel întrebuintiande la trasurile pentru transportarea marfuriloru cu trei osíe încopciate sî pelanga celeritate de 3 miluri trebuie se posiéda o capatitate tragatorie bruta de 15,000 cen tenarie, întielegundu-se capacitatea tragatoria la ambele pe cale orisontale. Tóte cele alalte midíloce de exploatare suntu de a se procurá, respective a se efeptuí dupa planurile normali ale regimului.

F.) Cvalitatea lucrâriloru.

Ce se tiene preste totu de cvalitatea operateloru sîa liferâriloru efeptuinde, in acestu respectu concesionarii au de a luá de cinosura aceea, că tóte lucrâriloru sî liferarile necesarie la efeptuirea sî instruirea călei concesionate celu pucinu atâta valóre se aiba, câta au asemenea operate si liferári implete sî respective liferate la liniile întreprinse pe spelele statului .

Ce se atinge mai departe de evantitatea lucrâriloru impleinde, in acést'a privintia concesionarii suntu indatorati a efeptuí liniile sî statiunile gatinde de catra ei, in astufeliu de modu, câtu se corespunda la tóte pretensiunile ce se receru la una industria administrata corespundietoriu scopului sî in modu economicu.

De sine se întielege, că concesionarii suntu indatorati pe sarcin'a fundului de clâdire a esecutá tóte lucrarile, respec-

tive a liferá materialele, cari ce e dreptu in otarírile de ma i susu nu se insírara, dar' cari se receru la efeptuirea deplina sî capabila de exploatare sî la instruirea precum sî la inceperea exploatarii càlei, in fine la punerea in ordine a localitátîloru sî a magazineloru de exploatatiunea càlei.

Concesionarii suntu indatorati totu una data a procurá la pârtîle supuse intrebuintiarii mai rapede a instruirei de exploatatiune, cum sî la alte mobile sî provisiuni de instruire — din fundulu de cládire reserva sî bucati de intregire in proportiunea, in care e in usu procurarea acelor'a la alte càli ferate aflatorie in exploatare.

Totu acést'a stâ sî despre materialele de intrebuintiare recerute pentru a incepe exploatatiunea.

In fine se observa, câ încâtu la concessiunea presenta cu respectu la cládirea sî instruirea càlei, nu ar' fí de ajunsu planurile normali a le càliloru ferate de statu ungueresci regesci, sî asia inviatiunile date la lini'a de presentu concesionata, in privinti'a cládirei sî a instruirei cu privire atátu la cvalitate, câtu sî la cvantitate e de a se luá de cinsura lini'a Buda-Pragerhof.

§. 6.

Concesionarii se obliga in 14 díle socotite dela dñu'a, in carea au intratu in vigóre legea de concesionare, a depune la cass'a centrala reg. ungueresca a statului in Bud'a in obligatiuni de dessarcinarea pamentulni ungueresci, séu de a 'le imprumutului càliloru ferate ungueresci, computanduse dupa cursulu bursei, o cautiune de 800,000 fl. v. austr.

Suntu indatorati mai departe concesionarii in restempu de 3 luni computande totu dela intrarea in vigóre a legii de concesionare, a aratá, cumca platirea a 30% din capitalulu de actîe totalu alu intreprinderii este ascurata,

In acelu casu, candu nu s'ar' face acést'a aratare, concessiunea e de a se priví de incetata de sine sî cautiunea de pierduta.

Cautiunea depusa se va dá inapoi concesionariloru, in aceea proportiune in care va stá longitudinea sectiuni-

loru date circulatiunii catra longitudinea totale a linieloru concesionate.

§. 7.

Concesionarii se obliga a incepe construera pe sectiunea Jaurinu-Papa-Kis-Czell-Szombathely in restempu de 3 luni pe sectiunile Alba-regale-Kis-Czell in restempu de 9 luni computanduse amendoue terminurile de la dîu'a intrarii in vigóre a acestui documentu de concesiuone.

Construera sectiunii dela Szombathely pana la fruntari'a tieriei se va pune in lucrare in consunetu cu terminulu, ce se va fipsá pentru inceperea sectiunii dela fruntari'a tieriei pana la Gratiu.

§. 8.

Concesionarii se obliga a termíná sî a predá comunicatiunii liniile concesionate sub terminii urmatori:

a) Sectiunea Jaurinu-Papa-Kis-Czell Szombathely in restempu de doi ani dela intrarea in vigóre a documentului de concesiuone;

b) Sectiunea Alba-regale-Kis-Czell in restempu de trei ani computatu dela intrarea in vigóre a documentului de concesiuone;

c) Sectiunea Szombathely-Körmend pana la fruntari'a tieriei pana la terminulu ce se va otarî pentru terminarea liniei dela fruntari'a tieriei pana la Gratiu.

Alcum concesionariloru li va stá in volîa libera, cá, incâtu sectiunile linieloru concesionate amintite la §-lu 23 mai josu s'ar gâti mai curundu, pre acele, — pre langa concesiuone esoperanda dela guvernulu — se le póte dá in circulatiune câte un'a sî in a-ante de terminulu prefiptu, sî se póta pretinde sum'a garantata obvenitoria pre acele.

§. 9.

In casu candu societatile respective nu s'ar poté involt intre sine asupra]imbucaturei (Einmündung) altoru căli;

asupra folosirii comuni a garalor, in privinti'a imprumutarii de carra sî asupra desdaunarii obvenitorie pentru tóte aceste, — regimulu 'sî sustine dreptulu a poté determiná conditiunile unei atari invoieli.

§. 10.

Concesionariloru pentru construeraea càlei concesionate li se da dreptulu de espropriatiune in sensulu art. de lege LV. 1868.

§. 11.

Concesionarii suntu indatorati in sensulu §-lui 68 alu regulamendului de esplotarea càlii ferate ddto 16 nov. 1851, primitu in articolulu VIII-le alu conventiunii vamali sî comerciali din 1867. a spediá post'a sî pre manipulantii de posta gratuitu, spre care scopu ministrulu lucrârilorn publice sî de comunicatiune in contielegere cu ministrulu de comerciu 'i sta in volîa libera a fipsá la o trasura, ce pléca in tóta dîu'a dela fiecare statiune finale in tóte directiunile, atátu óra de plecarea câtu sî iutîmea mersului.

De câte ori servitiulu postalu pretinde mai multu de câtu unu caru cu optu róte séu doua cu patru róte, de totu atâte ori concesionarii voru capetá desdaunare ecitabila dupa milu pentru fiecare caru mai departe, care se va otarí prin invoire comuna.

Daca ministrii concernenti ar' aflá de bine, cá pre ca-lea concesionata se se asiedie una posta ambulanta dupa cum acést'a se sî afla pe alte linie: in acestu casu concesionarii in loculu carului ordinariu cu optu séu cu patru róte au de a pune sî sustiené gratuitu carra de posta ambulanta cu optu séu patru róte instruite in modu corespundietoriu pretensiu-niloru guvernului.

Pentru manipulatiunea postale la tóte statiunile desemnate prin gruvernu pentru predarea sî espidiarea epistóleloru pre liniile concesionate e de a se concede gratuitu in edificiulu càlei inse-si o cancellaria de posta comóda. In privinti'a satisfaceri lipseloru, ce póte s'ar iví dupa deschiderea esplotarei linieloru, se va realisá o invoiéla separata.

Se obliga mai departe concesionarii a spediá si a predá la statiunea respectiva speditiunile postali tramise neacompaniate de oficiali séu servitori postali — luandu-se afara speditiunile de valóre.

Corespondintiele, cari le pórtá directiunea sî organele sale subordonate, séu aceste din urma intre sine privitoriu la ducerea trebiloru călei ferate, se potú spediá prin amplotiati călei ferate fara porto.

§. 12.

Concesionarii suntu indatorati la dorinti'a regimului a lasá gratuitu, cá de alungulu călei pre posesiunea sî terenulu loru propriu, se se redice conducatorii telegrafului de statu.

Directiunea telegrafului inse este indatorata, la stabilirea locureloru pentru redicarea stêlpiloru telegrafului, cum sî ale altoru punte de intarire a sirmeloru conducatorie, a procede in consunetu cu plenipotentiatii concesionariloru sî a le alege astufeliu, câtu prin aceste se nu se periclitizeze nici securitatea esplotatiunii călei nici a personalului de esplotatiune.

Mai departe concesionarii suntu indatorati a pâzí prin personalulu loru propriu gratuitu conducatorii telegrafului redicati de a lungulu călei loru, a repará celu pucinu provisoriu stricatiunile mai mici, inse midílocele necesarie spre acestu scopu le capeta dela directiunea telegrafeloru.

Din contra statulu este indatoratu a lasá concesionari-loru gratuitu, cá se-sî póta intiepení sirmele telegrafului de treburi de stêlpii conducatoriloru telegrafului de statu, cari se afla séu se voru redicá de a lungulu călei, inse precum sirmele asia sî modulu intiepenirii acelora, sî medíele intre-buintiate spre aceea trebue se se nimerésca in sistemulu usi-tatu in acestu respectu la telegrafulu de statu, sî de aceea intârirea conducatoriloru de treburile călei ferate in stêlpii de statu se póte templá séu numai pre langa supraveghiarea sî control'a unui organu de statu pricepêtoriu de lucru, séu o póte esecutá ins'a sî directiunea telegrafului, in amendoue casurile cencesionarii pórtá spesele atâtu a procurarii midî-

locelor de conducere, câtu sî a întiepenirii sî a supravegherii.

Totu acést'a are locu sî in acelu casu, candu statulu n'ar tiené de necesariu a redicá de alungulu càlei conducatorii telegrafului de statu, numai câtu atunci tóte spelele infintiarei conducatoriului telegraficu de treburi voru ingreună pe concesionari. In acestu casu din urma inse redicarea conducatoriului telegraficu se póte intemplá numai in sensulu invoicei speciali inchiaiande cu directiunea telegrafeloru sî nu-mai in sensulu concessiunii date de catra acést'a.

Conducatorii telegrafului pentru esplotatiunea càlei ferate întiepeniti de stêlpii statului, séu in lips'a accstor'a redicati deosabitu pentru acestu scopu sub control'a indatenata a statului numai pentru acele depesieri se potu intrebuintiá, cari se porta intre directiune sî organele sale subordonate, séu de catra aceste intre sine. Regimulu inse este indreptatítu, in contielegere cu directiunea càlei, precátu concede lips'a de industria, — a pretinde sî a ordená intrebuintiarea acestoru conducatori de esplotare, pre langa controlarea cuvenita — pentru speduirea depesieloru de statu séu private.

In acestu casu inse modulu intrebuintiarii sî împártîrea tacsei de telegrafare intre concesionari sî directiunea telegrafeloru de statu, se va regulá prin o invoice speciale.

Totu in calea întielegerii imprumutate se stabilescu, sî conditiunile, sub cari statulu ia asuprasi redicarea conducatoriloru pentru treburile càlii, cum sî evantulu pausalului anuale, pentru care statulu ia asupra-si tienerea in stare buna a conducatoriloru gatiti.

Daca estinderea séu mutarea impleturei càlei, séu ori ce interesu alu ooncesionariloru ar' cere misicarea sî mutarea conducatoriloru esistenti ai telegrafului, atunci concesionarii suntu indatorati a suportá tóte spelele stramutarii conducatoriloru atátu ai loru proprii, câtu si de statu.

§. 13.

In privint'a tacselorú de transportu sî carausia se otaresce, cumca sub totu tempulu pretensiunei garantarii percentelorú de statu, guvernulu va esercé asupra detier-

muririi acelora o influință decidentă, cu aceea adăugare, că reducerea taxelor de transport și carausă nu se poate estinde atât, cât prin aceea se se periclită acoperirea cheltuielilor de exploatare și susținerea căii. Er din momentul, cându concesionarii nu pretind mai multă garanție de procente din partea statului, urcarea prețurilor și a taxelor de carausă se poate templa numai cu învoirea directă a guvernului. In fine dacă legi mai târziu ar' regula taxele de mers și transport ale căilor ferate, acele legi voru avé valoare deplină și pentru calea această concesionată.

§. 14.

Concesionarilor li se concede, că se compute in bani de argintu din patria taxele de transport și carausă astu-feliu, că sunt îndatorati a primi in valoare de țară competență împreună cu considerarea cursului de argintu.

Reducerea tarifei la valoare de țară se va templa sub controlă regimului din luna in luna său in urm'a recercării concesionarilor său in urm'a despuștii regimului — după cursului mijlociu alu argintului din lun'a ultima trecută.

§. 15.

Tarifele sau prescise de guvern in sensulu §-lui 13., au otarite la dorința guvernului cu învoirea concesionarilor se potu micșorâ de către concesionari intr' aceea, preste totu, său numai pentru unele obiecte pe tota lungimea liniei, său numai pe unele secțiuni ale căii intr'un'a său in amandou direcțiunile egalu pentru tota departarea de transportare, său in casulu creșterii lor in mesura mai mare.

Tarifele estu-modu scadute erasi se potu redica la mesur'a de mai in a-ante, daru numai după aplicarea-li de trei luni.

Dacă vre-unu liferante său întreprindietoriu de încarcatu se împartiesce sub anumite condițiuni in scadere de taxa de carausă său alte favoruri, asia in aceste trebuie a împartesi pe fiecare liferante și întreprindietoriu, carele primesce

acelesi conditiuni, astufeliu, câtu la nici o intemplantare se nu se de locu preferintiei personali. Tóte aceste favoruri nu potu se aiba locu nici sub form'a refactiunii simulate.

Altecum in acésta privintia guvernulu are dreptu a regulá tarifele.

§. 16.

In casu de o scumpete extraordinaria a midfloceloru de vietiuire intrata in tíera guvernulu are dreptu a scadé tacsá de transportu a acelor'a, pe câtu tiene scumpetea, pana la dîumetatea tarifei masime.

§. 17.

Transportarea ostasiloru e de e se midfloci dupa tarifa miciorata, sî anume pre basea invoielei inchiaiate (10 diecemvre 1860.) de o parte intre ministeriulu de resbelu de alta parte intre directiunile călei ferate de statu-de a mediadi-Elisabeta-galiciane-Carolu-Ludovicu-tisaiane sî a societatoriloru de linie impreunatorie germane-sudu-nordice, a careia prescisa forméza partea intregitoria a acestui documentu de concesiune.

Invoielele facute cu tóte călile amintite séu cumajoretatea acelora in privinti'a transportarii ostasiloru séu facunde sî pentru statu mai favoritorie voru avé valóre sî pentru calea concesiunata, sî inca cele facute pana acum' neconditionatu, er' cele ce se voru aduce de aci in a-ante numai daca se voru incuviintiá de catra guvernulu ungurescu.

Suntu de ase aplicá aceste determinatiuni sî la vighietorii financiáli, de statu sî la vighietorii municipáli de asicuritate, in fine la arestanti.

Din scopulu transportariloru de ostasime mai mari concesiunarii suntu indatorati a primí invoielele ce sustau in privinti'a ajutarei imprumutate cu societatile de căli ferate germane.

Concesiunarii sî respective sucesori loru de dreptu in fine se obliga, câ primescu invoiel'a inchiaiate cu societatea

càlei ferate meridiane e r. priveleg. de statu, cum sî cu societatea tisaiana sî prim'a transilvana in privinti'a organisarii sectiuniloru de càli ferate resbelice.

De sine se intielege, cumca determinatiunile sî favorile privitorie la transportarea ostasiloru totu asia au valore sî pentru militîa tierei.

§. 18.

Oficialii, deragatorii sî sierbitorii statului, cari din insarcinarea autoritatiloru priveghietorie preste directiunea sî exploatarea càliloru ferate, séu pentru a aperá interesele statului occurrenti din acésta concesiune séu din scopuri de proventu intrebuintieza calea ferate sî rectifica insarcinarea autaritatiei din preuna cu bagagiu loru de calatoritu suntu de a se transportá gratuitu.

§. 19.

Dela partîle, care intrebuintieza calea ferata cu rea credintia fara de platirea anticipativa a tacsei de transportu sî carausîa, séu care prin spunerea falsa a speciei sî greutatiei marfei transportate séu in altu modu atientescu a scurtá intreprinderea se va pote luá o tacsă de tarifa intreită.

§. 20.

Concesionarii suntu indereptatîti cu invoirea guvernului a primî de partasî la intreprindere sî soci, cari se impartesescu egalu cu ei in drepturi sî datorintie.

§. 21.

Totu odata concesionarii au dreptu a formá societate pe actîi pe nume séu portatoriu (au porteur) séu obligatiuni de prioretate, cari se potu vinde sî notá oficialminte pe la bursele austro-unguresci sî afara din tiéra.

Cu tote aste obligatiunile de prioretate se voru poté emite numai pana la sum'a, acarei-a percentuare pretinde celu mai multu trei cincimi a venitului curatu asecuratu.

Societatea mostenescă toate drepturile și detorințele concesionarilor și proiectele statutele, acarora incuviințiere și întregire midilocindă în armonia cu societatea pre lângă observarea intereselor țerei guvernului și-o susține și-si.

Va fi de a se pune în statute și aceea, cumca societatea este îndatorată la ocuparea posturilor de servitiu a luă în consedarațiune mai alesu pre funcționarii de statu aflatori în disponibilitate și pe sub-oficirii veterani atâtu din armata, câtu și din militi'a țerii, încâtu aceia voru posedé cvalificatiunea recerută și voru corespunde cerințelor regulamentului de servitiu, ce se va face.

§. 22.

Concesionarilor li sta în voia liberă a țiené agenți în și afara de patria, precum și a înființii midiloce de circulațiune pentru transportarea de persoane și marfa atâtu pe apă câtu și pre uscatu pre lângă observarea legiloru și a nora meloru în vigore.

§. 23.

Pentru toate liniile concesionate încependu dela deschiderea acelor'a până la durată concediunii statulu garantéază un'a cu alt'a de fiecare milu 36,400 fl. v. a. venitu curatu anualu, și preste acést'a pre basea planului de amortisatiune incuviințiatu de guvernul o anumită câțime de amortisatiune anuale în argintu, care se va întrebuinti spre a amortisá capitalulu emisu înca sub durată (90 ani) concediunii, astufeliu, că dacă venitul curatu anualu după milu n'ar' ajunge sum'a mai susu asigurată și câțimea de amortisatiune, statulu e îndatoratu a suplení scadiementulu.

Validitatea asigurării la fiecare secțiune mai diosu atin-ganda, precum:

1. jaurinu-papa,
2. jaurinu-papa Szombathely,
3. alba-regale-vesprém,
4. alba-regale-vesprem-kisczell, și în fine

5. la sectiunea dela Szombathely pana la fruntari'a tieiei, pentru fiecare sectiune singuratica separatu in aceea di se incepe, in care o sectiune se preda circulatiunii publice.

Cu o cale se enuncia, cumca venitul anualu curatu ascuratu dupa milu de cale si caimea de amortisare, la calele aci concesionate, si daca s'ar intinde mai lungu se va pote pretinde pe o intindere celu mai multu in lungime de $40\frac{1}{2}$ miluri.

Sum'a venitului curatu ascuratu s'a statoritu in presupunerea, cumca valoarea castigarii midiloceloru de circulatiune necesarie dupa milu la cale va representá 50,000 fl. v. a.

Daca guvernulu ar' pretinde, cá constructiunile de lemnu se se suplinesca din materialu mai solidu, séu daca circulatiunea la atát'a ar' cresce, cátu midilocele de circulatiune corerespondietorie valorii de cumparatur'a de 50,000 fl., si tiente in stare de exploatare buna nu ar' fi de ajunsu: atunci in privinti'a primirei speseloru necesarie spre acestu scopu e de a se face cu guvernulu invoiela speciale.

§. 24.

Partea de venitu, ce e de a se platí pentru folosirea comuna a statiunilor dela Alba-regale si Szombathely societatiei calei ferate sudice, si pentru folosirra comuna a statiunii dela Jaurinu societatiei calei ferate de statu, se pote computá in pesele de exploatare.

Incátu la aceste statiuni in interesulu liniei concesionate s'ar' cere cládiri noue, si acele ar' fi de a se efaptuí prin concesionari, in acelu casu planurile si preliminariele speseloru privitorie la acést'a suntu a se asterne guvernului spre revisiune.

Se sutiene guvernului unguurescu regescu dreptulu de a pote otari, óre se receru cládirile proieptate si in ce mesura, si pentru acele cátu de mari sume voru fi de a se spendá.

Concesionariloru se concede, cá se pota calculá in ratiociniulu de exploatare interesele de $5\frac{1}{5}\%$ la suta ale acestei sume, cum si pesele de cástigarea aceleia stabilinde in a-ante impreuna cu guvernulu.

Spesele de construire a lucratoriei sî de ajustamentulu servitiului de trasura in Szombathely le porta concesionarii, sî acele nu se potu primí in socotele de esplotatiune.

§. 25.

Spesele de sustinerea cãlii suntu de a se acoperí din fundulu de clãdire, sî nu se potu primí in socot'a de esplotatiune pana atunci, pana candu tote clãdirile, collaudanduse de catra guvernul, nu se recunosc de terminate pre basea protocolulu de collaudare.

Collaudarea se efeptuesce pe data ce o ceru concesionarii.

§. 26.

Adausulu ce e de a se platí in urm'a asecurarii, ce a luatu statulu asupra'si, se va refuí dupa cercetare prealabila a socoteloru anualí documentate, la trei luni socotite dela presentarea acelor'a.

Erariulu cu tote aste pentru rescumperarea cuponiloru de acti sî obligatiuni espirati, in proportiunea lipsei statorite bine pre basea precalculatiunei de venitu, pre langa sustinerea disconturiloru facunde pre basea socoteloru anualí va face sî platiri in rate anticipative, daca concesionarii voru recurge pentru aceea cu 6 septemani in a-antea espiruluí.

Daca dupa statorirea definitiva a ratiociniulu anualu, ce e de a se substerne cu finea anulu de esplotatiune celu mai târdíu in restempu de trei luni s'ar' aflá, câ anticipatiunile s'au demesuratu preste trebuintia, concesionarii suntu datori a re'ntorce numai de câtu sum'a prisositoria dinpreuna cu interesele de 6°/_o.

Pretensiunea in privinti'a adausulu, ce e de a se implení din partea statulu, inse are a se incepe celu mai multu in restempu de unu anu socotitu dela decursulu anulu de esplotatiune; in casu contrariu se perde.

§. 27.

Sum'a care o platesce statulu in urm'a asecuratiunei luata asupra'si, e de a se administrá singuru numai cá o anticipatiune ce aduce pre anu 4 percente.

Daca venitul curatu alu călii întrece sum'a anuală asigurată, dîmnetatea prisosintei respective e de a se predá numai decátu guvernului à conto anticipaciuniloru sî intereselorü implenite pana la amortisarea deplina a acestora.

Platirea cametelorü espirate ale anticipatiunilorü trebuie se previna re'ntorcerea anticipatiunei insesi.

Pretensiunile statului din anticipatiuni séu camete, cari s'au rebonificatu pana la incetarea concesiunii, se voru complaná din averea adunată a întreprinderii.

§. 28.

Guvernulu, din respectulu aperiarii intereselorü statului, cari se nascu din asiguratiunea luată asupra'si, este îndereptatítu a 'sî castigá convictiune in tota privintí'a despre cládirea călii, cum sî despre instruirea esplotatiunii esoperată amesuratu scopului si in modu solidu sî despre tienerea acelei in stare-buna continua, sî a ordiná, cá defectele, ce se aratu sese întregésca.

Guvernulu are dreptu de a visitá prin organulu esmisu din partea sa ducerea trebei.

Comisariulu tramisu de guvernulu ii sta in dreptu a luá parte la siedintí'a comitetului dirigente, precum sî la adunările generali, dacă afla de bine, ba a suspendá despusetiunile pote daunóse pentru interesele statului, sî despre acést'a a reportá ministeriulu pentru mai departe procedere.

Guvernulu va grigi, cá supraveghiarea ducerii trebilorü in respectulu economicu se se eserceze astufeliu, cătu la susternerea socotelorü anualü se fia de lipsa numai revisiunea positiunilorü.

Dreptu rebonificare a speselorü sî erogatiunilorü, cari ingreuna statulu atátu in tempulu de cládire cătu sî dupa deschiderea in parte séu preste totu a liniei concesionate, prin esercerea dreptului de suprem'a inspectiune a guvernului in sensulu ordinatiunilorü, legilorü generali sî a documentului de concesiune presentu, concesionarii sî respectivminte sucesorii de dreptu ai lorü platescu in favorea erariulu o anumită suma midilocia anuală.

Cantitea acestei sume midflocie anuali o otăresce guvernulu. Sumele midflocie anuali platinde dupa deschiderea esplotatiunii in privinti'a liniei séu a pârției deschise in ratiociniulu de esplotatiune, altcum ingreuna capitalulu de clădire.

Guvernulu pana candu este interesatu de intreprindere pe basea asicurarii luate asupra'si in consiliulu diriginte alu societatii formande prin concesionarii si sucesorii loru se va representá prin doi membri denumindi de elu și cu ai societatii egalu indreptatiti.

§. 29.

Dela calea ferata in presente concesionata in acei ani de esplotare, in cari aceea nu ajunge venitululu curatu asicuratulu, prin urmare pretinde asicurarea de percente, nu se vá platí dare de câstigu nici de venitu, nici alt'a, ce pote se aduce in loculu acestora. Incetandu inse ajutoriulu statulu, contributiunea venitululu se induce in computulu de trebi.

Cuponii actfeloru și a obligatiuniloru de prioritate incepundu dela punerea in circulatiune a liniei intregi in tempu de 10 ani suntu scutiti de contributiune, timbru și competintia.

Se concede mai departe cá actfele și obligatiunile de prim'a editiune, intielegunduse aci și notele provisorie, se se emita scutite de timbru și competintia.

Totu aceeași scutintia se da și pentru tacele de transcrierea espropriatiuniloru.

Tote contractele, esibitele, séu ori ce feliu de documente, facunde din scopulu câstigarii capitalulu, cum și a clădirii și a primei ajustari de esplotatiune voru fi scutite de timbru și competintia.

§. 30.

Durat'a concessiunii, cu protectiunea contra infintiarei altei căli ferate enunciatá la §-ulu 9. puntulu b) alu ordinatiunii provisorie pentru concesionarea căliloru ferate citata la §-lu 2. se statoresce la 90 de ani, cu decursulu caruia

periodu înceta; începutulu 'sî lu ia în dîu'a în care se dau circulațiunii publice secțiunile întregi Alba-regale-Szombathely sî Kis-Czell-Jaurinu. —

Concesiunea înceta sî atunci, dacă nu se observa termînii satoriti la §§-ii 6., 7. sî 8 privitori la începerea clădirii, primirea operatelor, depunerea cautiunii, terminarea clădirii, mai departe la deschiderea exploatatiunii, negrîntî'a termînilor în sensulu §-lui 11. punctulu b) alu ordinațiunii pentru concesionarea de căli ferate citata mai susu, dar' mai alesu prin crise politice sî financiali nu se pôte justificá.

§. 31.

Guvernulu 'sî sustiene dereptulu de a pote rescumperá calea concesionata ori candu dupa decursulu a 30 ani socotiti dela intrarea în vigore a legii de concesionare.

La otarîrea pretiului de rescumperare se voru computá veniturile anuali curate ale întreprinderii de pre siepte ani premersi rescumperarii în realitate, din care suma substra-ganduse venitul curatu de pre doi ani mai nefavorabili, se vá calculá venitul curatu midîlociu de pre cei cinci ani remasi.

Acêst'a suma midîlocia, carea cu tote aste nu pôte se fia mai mica decâtu venitul curatu ascuratu, e de a se platí concesionariloru dreptu venitu anuale pana candu va durá concesiunea stabilita.

§. 32.

Espirandu concesiunea, cum sî la casu de rescumpe-rarea călei, statulu în casulu primu gratuitu, în acestu din urma, pre langa platirea venitului anuale otaritu în sensulu §-lui 31. intra în posesiunea libera de sarcini sî în usufructulu călei ferate concesionate sî în stare buna predande, ia în posesiune cu destinctiune terenulu sî pamentulu călei, operatele de pamentu sî tehnice, constructiunile superioare sî inferioare cu tote apertinentîele lor, precum: recuisite de circulațiune, gare, locurile de incarcare sî descarcare, edificiu-

rile din locurile de plecatu sî de sositu, casele de pazitori sî de veghiatori, cu tota instruirea interna, cu tote mebiile, mobilile sî imobiliile.

Atâtu dupa espirarea concesiunii, câtu sî in casu de rescumperarea cãlei, dupa re'ntorcerea anticipatiuniloru facute de statu sî a intereseloru acestora, concesiionarii remanu proprietari pe fundulu de reserva formatu din câstigurile proprie ale intreprinderii sî pre pretensiunile active de incasatu, cum sî pre edificieile redicate din averea propria a intreprinderii, precum suntu cuptoriele de coaks, topitorile, masînele séu alte fabricce, magazinele, docurile (dockok) cá atari, la acorora cumperare séu producere concesiionarii cu aceea espresa adaugere au fostu autorisati din partea guvernului, cà acele nu voru formá nici o apertinentîa a cãlei ferate.

§. 33.

Daca din partea concesiionariloru in man'ia admonitiuniloru premerse ar' obvení de repetîte-ori vetamarea séu intre-lasarea datorintieloru coprinse in documentulu de concesiune sî in legi, guvernulu 'sî sustiene dreptulu a face in contra-le despusetiunile corespundietorie legiloru, sî amesuratu cercustantieloru a dechiará concesiunea de incetata inca in-antea decursului duratei sale.

§. 34.

Tóte editiunile in forma de documentu ale acestei concesiuni cadu sub tacsã de timbru demesurata numai la unu florinu.

Articlu de lege VI din anulu 1869.

privitoriu la construirea și exploatarea primei căli ferate cu locomotivu ungaro-galitiane.

(S'a sanctionatu in 14 iuliu 1869; s'a promulgatu in ambele case ale dietei in 15 iuliu 1869. A aparutu in „Archivulu legiloru tierei“ in 21. iuliu 1869.)

§. 1.

Se ordina a se construi in calea concesionarii sî pre langa garantarea percenteloru de statu calea ferata cu locomotivu, care, — remurinduse la Mihályi din lini'a S. a. Ujhely-Casiovi'a a călei ferate nordu-ostice ungresci, se intinde in apropiere de Nagy-Mihály prin Homonna, Mező-Laborcz sî acestu locu din urma sî între comun'a galitiana Lupkow, pana la fruntari'a tierei, pentru a se impreună cu lini'a călei ferate galitiane ducande catra Przemysl prin Lupkow sî Chyrow.

§. 2.

Intreprindietoriloru obligati in solidum pentru clâdirea și exploatarea liniei amintite, precum: Contelui Adamu Potocki, Vincentiu Kirchmayer, cavaleru Sigismundu Kozlovsky, cavaleru Mauritiu Krainszky, principele Augustinu Sulkovszky, cav. Leonardu Truskolovszky, cavaleru Josifu Tyczkovszky, conte Aladár Andrásy, conte Colomanu Forgach, baronu Joane Fröhlich, Filipu Harkányi, Gabriele Lónyay, conte Antoniu Sztáray sî lui Josifu Gräfl li sa dá concesiuinea presenta cu conditiunea, că concesionarii suntu indatorati:

1. A incepe lucrările de tracére pe lini'a intréga in res-tempu de 4 septemani computate dela intrarea in vigore a legii de concesionare, sî a aterne guvernului planurile de detaliu in tempu de patru luni computatu totu din aceea dî;

2. A pune in lucrare clădirea pe intrega lini'a in res-tempu de siesa luni socotitu dela intrarea in vigore a legii de concesionare;

3. Lini'a concesionata a o terminá sî predá comunica-tiunii publice la terminii urmatori:

a) sectiunea Mihályi-Homonna in tempu de doi ani soco-titi dela dîu'a intrarii in vigore a legii de concesionare;

b) sectiunea, ce se intinde dela Homonn'a pana la frun-tari'a tierei pana la terminulu, ce se va determiná pentru continuarea liniei ce se intinde dela fruntari'a tierei pana la Przemysl.

§. 3.

Concesionariloru pentru clădirea călei concesionate li se dá dreptulu de espropriatiune in sensulu art. de lege LV din 1868.

§. 4.

Concesionarii ce e dreptu suntu indatorati a espropria terenulu in tota lungimea călei ferate numai pentru estin-derea unui rotagiu, precātu inse guvernulu, cu privire la viitoriu, va judică a fire cu scopu a se midflocí espropriarea terenului inca de acum pentru o cale de feru cu doue ro-tagie concesionarii suntu obligati la acést'a pre langa des-daunare ecvitabila sî stabilinda separatu.

§. 5.

Indata ce pe lini'a cercuscrisa la §-lu 1. circulatiunea a crescutu la atăt'a, câtu venitul brutu anuale de milu

ar' trece sum'a de 120,000 fl. v. a. in argintu, atunci con-cesionarii din acelu momentu, candu numai pretindu garan-tarea percenteloru de statu, pe data suntu datori a depune alu doile rotagiu fara de nici o desdaunare; din contra pre tempulu câtu pretindu garantarea percenteloru de statu, crescundu circulatiunea, ministeriulu pote se pretinda pu-nera rotagiului alu doilea pre lini'a intréga; numai câtu in

acestu casu particularitătîle se voru stabili cu concesionarii pre calea invoirei speciali.

§. 6.

Concesionarii suntu indatorati a depune o cautiune faptica corespundietoria pentru asigurarea clădirei acurate sî amesurate scopului, precum sî pentru asigurarea terminarii acelei in tempulu prefiptu; altucum planurile de clădire detaliate voru fi de a se gati prin concesionari pre bazea trasarei generali aprobata de guvern, sî totu de catra acel'a, dupa ce se voru fi esaminatu sî in casu de lipsa modificatu, voru fi de a se incuviintiá.

§. 7.

Pentru lini'a aci concesionata, computanduse dela deschiderea aceleia in tóta intinderea, statulu, pre langa observarea controlui de tíera regulata spre acestu scopu, pana la durat'a concessiunii garantéza preste totu de milu 40,000 fl. v. a. venitu curatu anuale, sî preste acést'a o anumita cvota de amortisatiune anuale, ce se va intrebuintiá pentru a sterge capitalulu emisu inca sub durati'a (90 ani) concessiunii conformu planului de amortisare incuviintiatu de guvern, astu-feliu, câ, daca venitul curatu anuale de fiecare milu nu ar' ajunge sum'a garantata mai susu sî cvot'a de amortisatiune, — statulu este indatoratu a completá lips'a.

Validitatea garantarii percenteloru la tóta sectiunea singurateca mai josu atinganda, precum :

1. la sectiunea Mihályi-Homonn'a,
2. la sectiunea dela Homonn'a pana la fruntari'a tierei pentru fiecare sectiune se incepe separatu in aceea dî, in care s'a predatu circulatiunii; inse se observa, câ pana candu lini'a concesionata nu se dâ circulatiunii in tóta intinderea sa, adeca din punctulu de remurire din calea ferata nordu-ostica ungara: pana atunci, pre câtu s'ar' deschide pentru comunicatiune numai sectiunea ce se intinde din punctulu de ramificare de mai susu pana la Homonn'a, statulu in privinti'a

acestei sectiuni, — ne socotindu aci cvot'a de amortisare — garantéza dupa milu numai 30,900 fi. v. a. venitu curatu.

Inse sumele acele, cari le va platí statulu concesionariloru in urm'a garantiei luate asuprasi, suntu de a se considerá sî administrá cá anticipatiune ce aduce pe anu patru la suta, daca venitul anualu alu călei trece preste sum'a anuală garantata, dîmetate din prisosulu respectivu e de a se suminstrá numai decátu guvernului spre refuirea anticipatiuniloru implenite sî a cameteloru pana la stergerea totale a acelora.

§. 8.

Dreptulu de exploatare alu intreprindietoriloru la intreprindere, încátu statulu nu ar' vré se se folosésca de dreptulu sêu sustienatu in documentulu de concesione de a poté rescumperá calea de feru dupa 30 de ani, se stabileste la 90 de ani computati din dîu'a deschiderei exploatariunii pe sectiunea Mihályi-Homonn'a, ér' dupa decursulu alu acestui periodu inceta.

§. 9.

Cu expirarea concesionii, statulu intra gratis in posesiunea sî usufruptulu călei ferate predande de catra concesionari in stare buna; ia in posesiune cu deosabire terenulu sî pamentulu călei, edificatele de pamentu sî tehnice, constructiunile superióre sî inferióre din preuna cu tóte apertinentiele loru, precum: cu midílocele de comunicatiune, cu gare, locure de in-sî descarcatu, cu edificia, cu case de plecatu sî sositu, — de pázitori sî veghietori, cu tóte arangiaturele interne, mobile, obiecte misícatorie sî ne misícatorie.

Inse la casu de expirarea concesionii, séu de rescumpararea călei dupa 30 de ani, dupa re'ntornarea anticipatiuniloru sî a cameteloru acestora inplenite prin statu, concesionarii remanu proprietari atátu pe fundulu de reserva formatu din câstigurile proprie ale intreprinderii, câtu sî pre edificiale redicate din averea propria a intreprinderii, precum suntu: cup-

tórele de coaks, topitorile, masînele séu alte fabrice, siopru-rile, docurile (doks,) la castigareá séu producerea carora concesionarii au fostu autorisati de catra guvernú cu aceea conditiune determinata, câ ele nu voru formá nici o parte din apertinentiele cãlei ferate.

§. 10.

In a-ante de ce s'ar' edá documentulu de concessiune sanctionatu prin Maiestatea sa sî inarticulatu prin diet'a tieriei pe sem'a petentiloru de concessiune din partea ministrulu lucrârilor publice sî de comunicatiune sî a celui de finantie spre clâdirea cãlei ferate concesionate in legea de facia: concesionarii suntu indatorati a aratá in restempu de trei lune computatu dela dîu'a intrarii in aptivitate a legii de facia, cumca capitalulu de actîe intregu alu întreprinderii este asecuratu prin platirea celoru trei-dieci percente.

§. 11.

Cú privire la tóte alte drepturi sî detorintie, atâtu pentru statú, câtu sî pentru concesionari voru fî regulatorie sî obligatorie legile sustatorie sî cari se voru aduce, ordinationile guverniali cum sî conditiunile documentulu de concessiune.

§. 12.

Unu esemplariu alu documentulu de concessiune se va depune in archiv'a statulu.

§. 13.

Ministrulu lucrârilor publice sî de comunicatiune, cum sî ministrulu de finantie se insarcinéza cu esecutarea legii de facia.

Documentulu de concesiu
alu primei căli ferate ungaro-galitiene.

§. 1.

Concesionarii, precum : conte Adamu Potocki, Vincentie Kirchmayer, cavaleru Sigismundu Kozlovsky, cavaleru Mauritiu Krainszky, principe Augustinu Sulkovszky, cav. Leonardu Truskolovszky, cav. Josifu Tuczkovszky, conte Aladár Andrásy, conte Colom. Forgách, baronu Joanu Fröhlich, Filipu Harkányi, Gabriele Lónyay, conte Antoniu Sztáray sî Josifu Gräfl obtienu dreptulu de a clâdí sî exploată a cale ferata pentru a se inpreună cu lini'a călei ferate galitiene ducande prin Lupkow sî Chyrow catra Przemysl, remurinduse la Mihályi din lini'a s.-a.-ujhely-casiovi'a a călei ferate nordu-ostice ungare, se intinde pana la fruntarî'a tiei in apropiere de Nagy-Mihály prin Homonn'a Mező-Laborez sî acestn locu din urma sî intre comun'a galitiana Lupkow.

§. 2.

Concesionarii suntu indatorati la construirea sî splotarea călii ferate concesionate a se tiené de tenórra documentului de concesiu prezentu, mai departe de ordinatiunea provisorie, relativa la concesionarea călilor ferate, emisa de catra ministrulu lucrârilor publice sî de comunicatiune la 20 aprile 1868. sub nru 4973. sî incuviintiata de dieta, cum sî de regulamentulu de exploatarea călilor ferate acceptatu interimalminte in §-lu 8. alu conventiunii vamali sî comerciali din 1868., pana atunci, pana candu in loculu acestoru regulative prorisorie voru intrá in viétia legi noue aduse de legislatiunea tiei sî ordinatiuni emitende din partea guvernului, de cari, cum sî de tóte schimbârile facunde prin guvernulu ungrescu — pana la introducerea acelor'a — in regulativele sustatatorie, au de a se tiené sî a se supune acelora neconditionatu.

Incâtu inse aceste legi sî regulative s'ar' schimbá sub decursulu cládirii acestei căli ferate in cea ce privesce cláditulu, sî in urm'a acestoru schimbâri s'ar' nasce greutati noue pentru concesionari, acelora li se va dá desdaunare corespundietorie ecvitâti.

§. 3.

Cládirea sî instruirea de sploatatiune a călei se efeptuiesce pe basea planuriloru generali sî de detaliu facute prin concesionari sî asternende guvernului spre esaminare sî incuviintiare.

Preste aceste la cládire se se purcêda mai alesu conformu prescrisaloru generali edile sî politiali.

Guvernulu 'sî sustiene dreptulu a poté face schimbari in planulu de construire, intru câtu astufeliu de schimbâri pe basea esaminarii tehnice, séu in urm'a visitatiunii politice a liniei, ce are a se întreprinde in sensulu §-lui 6. alu ordinatiunii ministeriali, amintita la §-lu 2. alu documentului de concessiune presentu, séu in urm'a cercetariloru speciali întreprinse sub decursulu cládirei, — se voru aflá necesarie in interesulu servitiului călii, cum sî a comunicatiunii sî spre asecurarea esistentiei călii, nu altucum din respectulu esecutarii despositiuniloru legali; inse prin aceste nu póte se suferé nici o schimbare traęea sî profilulu longitudinalu alu călei otarítu de o parte pe basea cercetarii preliminarie facute, er' de alt'a parte prin visitatiunea politica a liniei.'

Daca la esecutarea liniei ar' fi de doritu, séu s'ar aflá de lipsa din respectu economicu séu de sploatatiune stramutarea liniei séu a planuriloru de detaliu, prin ce de altmintrea nu este iertatu cá se suferé schimbare directiunea principala proieptata a călii, nece se urme acelu casu, cá facia cu traęea acceptata referintiele de nivou (de vale) sî directiune se devina mai nefavorabili; asia dara concederea acestoru feliu de schimbâri va fi de a se cere dela guvern.

§. 4.

Constructiunea inferióra se póte efeptuí pentru o taiatura de róta, sî amesuratu acesteia espropriatiunea teritoriului

de o camdata numai la atât'a suprafacia se pôte restringe, câta se recere pentru o cale de o sîna, sî pentru abateri sî statiuni. Incâtu inse ministeriulu cu privire la viitoriu, va aflá de oportunu a se espropriá terenu inca acuma pentru o cale ferata indoita (de doue rotagie) concesionarii suntu oblegati la acést'a pre langa desdaunare ecvitable detiermura rinda separatu.

Indata ce pre lini'a concesionata intr' atât'a au crescutu circulatiunea, câtu venitul brutu anuale dapa milu au trecutu preste 120.000 fl. v. a. in argintu, atunci concesionarii incependu din acelu momentu, candu numai pretindu garantarea percenteloru de statu, suntu oblegati a asiediá numai decâtu altu rotagiu pe lini'a respectiva fara de nice o desdaunare; din contra pre tempulu folosirii de garanti'a percenteloru de statu, crescundu circulatiunea ministeriulu pôte se pretinda punerea rotagiului aiu doile pe lini'a concesionata, numai câtu in acestu casu particularitatíle se voru statorí cu concesionarii pe calea unei invoiele speciali.

§. 5.

La esecutarea lucrâriloru concesionarii voru avé in vedere urmatóriele norme:

A.) Constructiunea inferióra.

Relatiunea de innaltiatura masimala dela Mihályi pana la Mezó-Laborcz asia se fia, precum se are unulu la o suta cinci-dieci (1: 150,) dela Mezó-Laborcz pana la fruntarí'a tieci se fia asia, precum se are unulu la siepte-dieci (1: 70.) Redicarea acestei innaltiature-masimale dela 1: 70 se pôte concede celu mai multu pana la 1: 60, in acelu casu, deca prin acést'a se pôte ajunge scurtarea corespundietoria a liniei. Óre pôte-se concede acést'a redicare dela 1: 70 pana la 1: 60, in acést'a privintia decide guvernulu. Curbaturele pre calea deschisa nu potu se aiba radiu (semi-diametru) mai micu de 280 de metri.

In privinti'a aplicabilitatii relatiuniloru de innaltiatura-masimale sî a semi-diametriloru de curbaturile cele mai mici

— la acarora determinare servescu de cinosura greutatele de edificare — decide guvernulu.

Profilulu normalu alu călei la intaiature sî impletire pre-sî in muri e de a se asiediá dupa determinatiunile sî planurile (typen,) cari s'au stabilitu la linielc intreprinse pre specele statului, sî anume dupa latitudinea curonei călii acolo, unde sînele suntu asiediate pe capataiu, s'a otarîtu la 4 metri.

In consonantia cu aceste normale trebuie se se asiedie pătululu de petrisiu, care in acelu tempu, candu se incepe primirea speseloru de sustienerca călii in computulu de splotare, cu exceptiunea acoperirii capetâieloru, — trebuie se aiba dimensiunile otarîte prin profilulu normale; afara de acést'a pe cont'a fundului de clâdire de a lungulu călei din milu in milu, e de a se depune o câtime de pietrisiu celu pucinu de 500 metre cubice, cá pietrisiu de reserva.

Constructiunile tehnice, — pre câtu concede inaltîmea călii — suntu de a se boltí séu acoperí cu placa de piétra, sî asia suntu a se efeptuí totu din materiale de piétra.

Pre câtu inse calea nu ar' avé innaltîmea receruta spre acestu scopu, in acestu casu celu putinu stêlpii podului se se redice din materiale de piétra, pre candu construitur'a de susu, grindîle, cum sî coperisiulu se potu clâdi sî din lemnu.

Puntea Ondova la Vásárhely sî puntea Laborez preste Csibénye se potu clâdí totu din lemnu de ceru séu bradu.

Constructiunile superióre ale poduriloru mai mici asemenea suntu de a se gâti din lemnu de ceru séu bradu.

B.) Constructiunea superióra.

In privinti'a indeplinirii, respective a liferarii constructiunii superióre sî a tóte pârtiloru ei constitutive, cum sî in privinti'a liferării sîneloru pre la statiuni suntu de a se observá prescrisale sî normalele, cari s'au satoritu la linielc introprinse pre specele statului. Cu respectu la acést'a mai alesu se amintesce, cuncâ sînele sectiunea Mihályi-Mező-Laborez se fia din mustra de profilu normalu mai usióra sî mai mica, adeca in lungime de o urma vienesc se aiba greutate de $20\frac{1}{2}$ funti vamali, pe sectiunea dela Mezó-Laborez pana la fruntari'a tieiei se fia din mustra de profilu normalu

mai grea sî mai mare, adeca in lungime de o urma vienesa, se aiba greutate de $22\frac{1}{2}$ funti vamali; la abateri capetâiele se se faca sî se se lifereze eschisivminte din lemn de ceru, er' de altmintrea au din lemn de ceru-, au de fagu impregnatu dupa sistemulu celu mai probatu.

Concesionarii suntu indatorati afara de materialele de constructiune superióra necesarie la rotagiile statiuniloru cãlii currenti a pruce din fundulu de clãdire inca unu percentu din aceste, precum sî totu la 25 de abateri celu pucinu o garnitura intréga de abateresî transversale din preuna cu capetâiele necesarie, cá materialu de reserva.

Pentru rotagiile laterali ale statiuniloru nu se va pretinde mai multu de câtu 10 percente din lungimea intréga a cãlii.

Totu felulu de materiale de feru sî fabricate necesarie la constructiunea superióra concesionarii suntu deobligati a le câstigá dupa potintia in patria.

Incãtu din caus'a oferteloru nesuficienti ar' fi necesitate, cá aceste materiale sî fabricate se se lifereze din strainetate, in acestu casu in privinti'a locului de cumperare e de a se inchiaiá o invoiéla intre concesionari sî regimu, ér' vam'a de importu obvenitoria dupa materialele sî fabricatele transportate din strainetate o voru suportá-o intréga concesionarii.

C.) Edificia, inchiderea cãlii, signale.

Edificiale suntu a se efeptuí din piétra, luanduse afara magazinele sî curtile de incarcatu sî edificiale secundarie mai mici, cari se potu redicá séu din piétra séu din lemn.

Tóta orenduirea de statiune e de a se face dupa prescrisale sî planurile normali, cari s'au statoritu pentru operatiuni analoge la liniile esecutate pre spesele statului.

Totu asia se va urmá la inchiderea sî barier'a cãlii, cum si in privinti'a preparatelor de signale si a intregului sistem de signalizare.

D.) Statiuni.

Afara de statiunea de inpreunare „Mihályi“ a cãlei ferate nordu-ostice ungare, si afara de o statiune mai mare, care va fi de a se infintiá la Mezó-Laborez in acelu locu,

unde se incepe innaltiatu'r'a-masimale pana la 1 : 70, respective pana la 1 : 60, voru fi de a se asiediá celu pucinu diece parte statiuni intrecadietorie parte locuri de statu.

Calea concesionata la Mihályi va avé gara comune cu calea ferata nordu-ostica ungara: intocmirea aceleia se va face amesuratu rezultatului invoirei dintre ambele societati.

Statiunea dela Mezó-Laborcz e de a se intocmi in mesura mai mare pentru scopurile servitiului de spediare si a se provedé cu atelieriuri de reparatura corespundietorie.

In privinti'a clasificatiunii statiuniloru intrecadietorie, precum si in privinti'a intocmirei si a orenduirii statiuniloru Mihályi si Mezó-Laborcz amesuratu lipsei, va decide guvernulu candu i-se voru substerne planurile speciali,

Statiunile, cari voru fi de a se intocmi pentru restauratiune corespundietoriu lipseloru publicului cáletoriu, se voru desemná prin guvernulu.

Pe calea concesionata voru fi de a se infintiá cu totulu cinci resarbaria de apa parte cu unu basinu parte cu doue.

Statiunile altcum suntu de a se clâdí dupa planurile normali ale cáliiloru ferate de statu ungare, observanduse, cá guvernulu i-se sustiene dreptulu de a otari lungimea acelor'a.

Statiunea dela Homonn'a va fi de a se pune in rendu si a se instruí astufeliu, cá aceea pana candu se va terminá sectiunea dela Homonn'a preste fruntaria tierii pana la Przemysl, se se póta intrebuintiá provisoriu si cá statiune finale.

Preste totu statiunile suntu de a se edificá astufeliu, cá acele conformu lipsei se se póta mai lungi.

Óre este lipsa de edificii noue si ince mesura la aceste gare, acea numai atunci se póte otari, candu se voru terminá pertraptarile in acést'a privintia cu cele doue societâti amintite mai susu.

E.) Midíloce de splotatiune.

Locomotivele intrebuintiande la trasurele pentru transportarea pasageriloru trebuie se aiba trei osie — dintre cari doue se fia incopciate — si pre langa celeritate de siesa miluri o capacitate tragatoria bruta de 6000 centenarie.

Locomotivele intrebuintiande la trasurele pentru trans-

portarea marfurilor cu trei osie incopciate si pre langa celeritate de trei miluri trebuie se posiéda o capacitate tragatorie brnta de 15,000 centenarie, pe sectiunea dela Mezó-Laborez pana la fruntari'a tiei la dorinti'a regimului voru fi de a se aplicá locomotive de acele, cari cu patru osie incopciate si pre langa celeritate de tre miluri posiedu capacitate tragatoria bruta de 20,000 centenarie; intielegunduse capacitatea tragatoria la ambele pe cale orisontale. Tóte cele alalte midfloce de sp'oatatiune suntu de a se efeptuí dupa planurile normali ale regimului.

F.) Cvalitatea lucrârilor.

Ce se tiene preste totu de cvalitatea operatelu si a liferârilor efeptuinde concesionarii au de a luá de cinosura aceea, cá tóte lucrâri si liferâri necesarie la efeptuirea si instruirea cãlei concesionate celu pucinu atât'a valóre se aiba, câta au analogele operate si liferâri impenite respective liferate la liniile intreprinse pre spesele statului.

Ce se atinge mai departe de cvantitatea lucrârilor impeninde, in acést'a privintia concesionarii suntu indatorati a efeptuí liniile si statiunile gatinde de catra ei, in astufeliu de modu, câtu se corespunda la tóte pretensiunile ce se receru la o industria administrata corespundietoriu scopulu si in modu economicu.

De sine se intielege, câ concesionarii suntu indatorati pe sarcin'a fundului de clâdire a esecutá tóte lucrâri, respective a liferá materialele, cari ce e dreptu in determinatiunile de mai susu nu se insírrara, dar' cari se receru la efeptuirea deplina sî capabila de sploatatiune si la instruirea precumu si la inceperea sploatatiunii cãlei, mai departe la asiediarea functionariloru, in fine la punerea in ordine a localitâtiloru si a magazinelu de sploatare a cãli.

Concesionarii suntu indatorati totu una data a procurá la pârtíle supuse intrebuintiarei mai repide a instruirei de sploatatiune, cum sî la alte mobile sî provisiuni de instruire, din fundulu de clâdire reserva si bucati de intregire in proportiunea, in care e in usu procurarea acelu'a la alte cãli ferate aflatorie in sploatatiune.

Totu acésta stâ si despre materialele de intrebuintiare recerute pentru a incepe splotatiunea.

In fine se observa cumca, încâtu la concesiunea presenta relativminte la clâdirea si instruirea călii, nu ar' fî de ajunsu planurile normali ale căliloru ferate de statu unguresci, si asia inviatiunile date la lini'a de presente concesionata, in aceea ce privesce clâdirea si instruirea cu privire atâtu la cvalitate câtu si la cvantitatee de a se luá de cino-sura lini'a brenneriana.

§. 6.

Concesionarii se obliga in 14 dîle computate dela dîu'a, in carea au intratu in aptivitate legea de concesiune, a depune la cass'a centrale regesca ung. a statului din Bud'a in obligatiuni de dessarcinarea pamentului unguresci, séu de ale imprumutului căliloru ferate unguresci, computanduse dupa cursulu bursei, cautiune de 500,000 fl. v. aust.

Sunt indatorati mai departe concesionarii in restempu de 3 lune computande totu dela intrarea in vigóre a legii de concésionare, a aratá, cumca platirea a 30% din capitalulu totalu de actîe alu intreprinderii este asecurata.

In casulu, candu nu s'ar' face acést'a aratare, concesiunea e de a se priví de incetata de sine si cautiunea de pierduta.

Cautiunea depusa se va dá inapoi concesionariloru in aceea proportiune, in care va stá longitudinea sectiuniloru predate circulatiunii catra longitudinea totala a linielor concesionate.

§. 7.

Concesionarii se obliga a incepe pe tóta lini'a lucrârele de trasare in restempu de 4 septemane camputatu din dîu'a intrarii in vigóre a legii de concesionarie, si a substerne guvernului planurile de detaliu in restempu de patru luni computatu totu din aceea-si dî.

Concesionarii se obliga mai departe a pune in lucrare clâdirea pe lini'a intréga in restempu de siesa lune computatu dela dîu'a intrarii in vigóre a legii de concesionare.

§. 8.

Concesionarii se obliga a terminá si predá circulatiunii publice lini'a concesionata la terminii urmatori:

- a) sectiunea Mihályi-Homonn'a in tempu de doi ani computatu dela dîu'a intrarii in vigóre a legii de concesionare,
- b) sectiunea, ce se iutinde dela Homonn'a pana la fruntari'a tierei, pana la terminulu, ce se va prefige pentru sectiunea, ce se intinde dela fruntari'a tierei pana la Przemysl.

§. 9.

In casu, candu societatile respective nu s'ar' poté involî între sine asupr'a imbucaturei (Einmündung) altoru căli, asupr'a comunei folosiri a gareloru, in privinti'a imprumutarei de carra si asupra desdaunarii pentru tóte aceste obvenitorie — regimulu 'si sustiene dreptulu de a poté determiná conditiunile unei atari invoicele.

§. 10.

Concesionariloru li se da dreptulu de espropriatiune pentru clâdirea călei concesionate in sensulu art. de lege LV. 1868.

§. 11.

Concesionarii suntu indatorati in sensulu §-lui 68. alu regulamentulu de exploatare a călei ferate ddto 16 novembre 1851., primitu in artícululu alu VIII-le alu conventiunii vamali si comerciali din 1867., a spediá post'a si premapulantii de postagratuitu, spre care scopu ministrulu lucrâriloru publice si de comunicatiune in consunetu cu ministrulu de comerci, ii stâ in volîa libera a otâri la o trasura, ce pleca in tóta dîu'a dela fiecare statiune finale in tóte directinnile, atâtu ór'a de plecarea, câtu si iutîmea mersului.

De câte ori servitiulu postalu pretinde mai multu de câtu unu caru cu optu róte séu doua cu patru róte, de totu atâte-ori concesionarii voru capetá desdaunare ecvitabila,

de totu milulu pentru fiecare caru mai departe, care se va otârî prin invoire comuna.

Daca ministrii concerninti ar' aflá de bine, cá pre calea concesionata se se asiedie una posta ambulanta dupa cum acést'a se si afla pre alte linie: in acestu casu concesionarii, in loculu carului ordinariu cu optu séu cu patru rôte, au de a pune si sustiené gratuitu carra de posta ambulanta cu optu séu cu patru rôte instruite in modu corespundietoriu pretensiuniloru guvernului.

Pentru manipulatiunea postala la tóte statiunile desemnate prin guvernul pe lini'a concesionata pentru predarea si espeduirea epistoleloru, e de a se concede gratuitu in edificiulu cãli inse-si o canceleria de posta comóda. In privinti'a satisfacerii lipseloru, ce póte s'ar' iví dupa deschiderea linieloru, se va realisá o invoiéla separata.

Se obliga mai departe concesionarii a spediá si a predá la statiunea respectiva speditiunile postali tramise neinsocite de functionari séu sierbitori postali — cu esceptiunea speditiuniloru de valóre.

Corespundintiele, cari le póte directiunea si organele sale subordonate, séu aceste din urma intre sine relativu la ducerea trebiloru cãlei ferate, se potu espediá prin amplotatii cãlei ferate fara porto.

§. 12.

Concesionarii suntu indatorati la dorinti'a regimului a lasá gratuitu, cá de alungulu cãlei, pre posesiunea si terenulu propriu se se redice conducatorii telegrafului de statu.

Directiunea telegrafeloru inse este indatorata, la stabilirea locureloru pentru redicarea stêlpiloru telegrafului, cum si ale altoru punte de intarire a sirmeloru conducatorie, — a procede in consunetu cu plenipotentiatii concesionariloru si a le alege astufeliu, câtu prin aceste se nu se pericliteze securitatea nici a splotatiunii cãlei, nici a personalului de splotatiune.

Mai departe concesionarii suntu indatorati a pází prin personalulu loru propriu gratuitu conducatorii telegrafului

redicati de a lungulu călei lor, a reperá celu pucinu provisoriu stricatiuni mai mici, inse midfulocele necesarie spre acestu scopu le capeta dela directiunea telegrafeloru.

Din contra statulu este indatoratu a lasá concesionariloru gratuitu, cá se-si póta intiepení sirmele telegrafului de splotatiune de stêlpii conducatoriloru telegrafului de statu, cari se afla séu se voru redicá de alungulu călii, inse precum sirmele asia si modulu intiepenirii acelora, si medfulocele intrebuintiate spre ace'a, trebuie se se nimerésca in sistemulu usitatu in acestu respectu la telegrafulu de statu, si de ace'a intarirea conducatoriloru pentru treburile călei ferate in stêlpii de statu se póte templá séu numai pre langa supraveghierea si control'a unui organu de statu preceptoriu de lucru, séu a póte esecutá ins'a-si directiunea telegrafeloru, in amendoua casurele concesionarii pórtá spesele atátu a procurârii midfuloceloru de conducere, câtu si a intiepenirii si a supraveghierii.

Totu acést'a are locu si in casulu, candu statulu nu ar' tiené de necesariu a redicá de alungulu călii conducatorii telegrafului de statu, numai câtu atunci tóte spesele infintiârii conducatoriloru telegrafici pentru splotatiune voru ingreună pre concesionari. In acestu casu din urma inse redicarea conducatoriului telegraficu se póte intemplá numai in sensulu invoierei speciali inchiaiande cu directiunea telegrafeloru si numai in sensulu concessiunii date de catra acést'a.

Conducatorii telegrafului pentru esplotatiunea călii ferate intiepeniti de stêlpii statului, séu in lips'a acestor'a redicati deosabitu pentru acestu scopu sub control'a indatenata a statului numai pentru acele depesieri se potu intrebuintiá, cari se pórtá intre directiune si organele sale subordonate, séu prin aceste intre sine.

Regimulu inse este indreptatítu, in contielegere cu directiunea călii, pre câtu concede lips'a industriei, — a pretinde si ordená intrebuintiarea acestoru conducatori de splotatiune, pre langa control'a cuviintiósá, — pentru speduirea depesieloru de statu séu private.

In acestu casu inse modulu intrebuintarii si impartirea tacsei de telegrafare intre concesionari si directiunea telegrafeloru de statu, se va regulá prin o invoieire speciale.

Totu in calea intielegerii reciproce se stabilescu si conditiunile, sub cari statulu ia asupra redicarea conducatoriloru pentru sploatatiunea cálii, cum si cvantulu pausialului anuale, pentru care statulu ia asupra tienera in buna-stare a conducatoriloru gatiti.

Daca estinderea séu stramutarea impleturei cálii, séu ori ce interesu alu concesionariloru ar' cere misicarea si mutarea conducatoriloru esistentia ai telegrafului, atunci concesionarii suntu indatorati a suportá tóte spelele stramutarii conducatoriloru atátu ai loru proprii, câtu si de statu.

§. 13.

In privinti'a tacselor de transportu si carausia se otaresce, cumca sub totu tempulu pretensiunei garantarii percenteloru de statu regimulu va eserce asupra detiermuririi acelor'a o influintia decidetoria, cu ace'a adaugere, câ reducerea tacselor de transportu si carausia nu se póte estinde atátu, câtu prin ace'a se se periclizeze acoperirea speseloru de sploatatiune si sustienerea cálii. Ér' din momentulu, candu concesionarii nu pretindu mai multu garanti'a de percente din partea statului, urcarea pretiuriloru si a tacselor de carausia se pote templá numái cu invoieirea directa a guvernului. In fine incátu legi mai noue ar' regulá tacsele de calatoritu si transportu ale cáliiloru ferate, acele legi voru avé valóre deplina si pentru calea acést'a concesionata.

§. 14.

Concesionariloru li se concede, cá se compute in bani de argintu din patria tacsele de transportu si carausia astu-feliu, câ suntu indatorati a primí in valóre de tiéra competinti'a impreunata cu considerarea cursului de argintu.

Reducerea tarifei la valóre de tiéra se templa sub control'a regimului din luna in luna séu in urm'a recercarii concesiona-

rilor séu in urm'a despusetiunii regimului dupa cursulu midilociu alu argintului din lun'a trecuta ultima.

§. 15.

Tarifele séu prescrise de guvernul in sensulu §-lui 13., séu otarîte la dorinti'a guvernului cu invoirea concesionari-loru se potu micșiorá de catra concesionari intr' aceea preste totu, séu numai pentru unele obiecte pre tóta lungimea liniei, séu numai pre unele sectiuni ale călei intr'un'a séu in amendoe directiunile egalu pentru tóta departarea de transportare, séu in casulu crescerei loru in mesura mai mare.

Tarifele estu-modu scadiute érași se potu redicá la mesur'a de mai in a-ante, dar' numai dupa aplicarea-li de trei luni.

Daca vre-unu liferante séu intreprindietoriu de incarcatu se impartasiesce sub anumite conditiuni in scadere de tacsá de carausia séu alte favoruri, asia in aceste trebue a impartasî pe fiecare liferante si intreprindietoriu, carele primesce acelesi conditiuni, astufeliu, câtu la nici o intemplanse se nu se dee locu preferintiei personali. Tóte aceste favoruri nu potu se aiba locu nici sub form'a refactiunii simulate.

Alcum in acésta privinti'a guvernulu are dreptu a regulá tarifele.

§. 16.

In casu de o scumpete estraordinaria a midiloceloru de de vietuire intrata in tíera guvernulu are dreptu a scadá tacs'a de transportu a acelor'a, pe câtu tiene scumpetea, pana la diumetatea tarifei masime.

§. 17.

Transportarea ostasiloru e de a se midiloci dupa tarifa micșiorata, si anume pre basea invoiele inchiariate (10 decemvre 1860.) de o parte intre ministeriulu de resbelu, de alta parte intre directiunile căliloru ferate, adeca intre directiunile călei ferate de statu, de amediadi, Elisabet'a, galiciane,

Carolul-Ludovicu, tisaiane, si a societatoru de lini'a impreunatoria germane-sudu-nordice, a careia prescisa forméza partea intregitoria a acestui documentu de concesiune.

Invoielele facute cu tóte càlile amintite séu cu majoretatea acelu in privinti'a transportarii ostasiloru, séu facunde si pentru statu mai favoritorie voru avé valóre si pentru calea concesionata, si inca cele facute pana acum neconditionatu, ér' cele ce se voru aduce de aci in a-ante numai daca se voru incuviintiá de catra guvernulu ungurescu.

Suntu de a se aplicá eceste determinatiuni si la vighietorii financiáli de statu, si la vighietorii municipáli de securitate, in fine la arestanti

Din scopulu transportariloru de ostasime mai mari concesionarii suntu indatorati a primí invoielele ce sustau in privinti'a ajutarei imprumutate cu societatile de cali ferate germane.

Concesionarii si respective sucesorii loru de dreptu in fine se obliga, câ primescu invoiel'a inchiaiata cu societatea calei ferate meridiane c. r. priveleg. de statu, cum si cu societatea tisaiana si prim'a transilvana in privinti'a organizarii sectiuniloru de càli ferate resbelice.

De sine se intielege, cumca determinatiunile si favorurile privitorie la transportarea ostasiloru totu asia au valóre si pentru militítele tierei.

§. 18.

Oficialii, diregatorii 'si sierbitorii statulu, cari din insarcinarea autoritatiloru priveghietorie preste directiunea si splotatiunea càliloru ferate, séu pentru a aperá interesele statulu occurenti din acésta concesiune séu din scopuri de proventu intrebuintiéza calea ferate si rectifica insarcinarea autoritatiei — din preuna cu bagagiu loru de caletoritu suntu de a se transportá gratuitu.

§. 19.

Dela partile, care intrebuintinza calea ferata cu rea credintia fara de platirea anticipativa a tacsei de transportu si

carausîa, séu care prin spunerea falsa a genului si greutatiei marfei transportate séu in altu modu atientescu a scurtá intreprinderea se va poté luá o tacsă de tarifa întreita.

§. 20.

Concesionarii suntu indereptatîti cu invoirea guvernului a primî de partasi la întreprindere si soci, cari se impartăsiescu egalu cu ei in drepturi si datorintia.

§. 21.

Totu odata concesionarii au dreptu a formá societate pe actii, si din scopulu procurarii baniloru de lipsa a emite actii, pe nume séu portatoriu (au porteur) séu obligatiuni de prioretate, cari se potu vinde si notá oficialminte pe la bursele austro-unguresci si afara din tíera.

Cu tóte aste obligatiunile de prioretate se voru poté emite numai pana la sum'a, acarei-a percentuare pretinde celu mai multu trei cincimi a venitului curatu ascuratu.

Societatea mostenesce tóte drepturile si detorintiele concesionariloru, si proieptéza statutele, acarora incuviintiare si întregire midilocinda in armonia cu societatea pre langa observarea intereseloru tieri guvernulu si-le sustiene sîesi.

Va ff de a se pune in statute si aceea, cumca societatea este indatorata la ocuparea posturiloru de servitiu a luá in consideratiune mai alesu pre functiunarii de statu aflatori in disponibilitate si pe sub oficirii veterani atátu din armata, câtu si din militi'a tieri, încátu aceia voru posedé cvalificatiunea receruta si voru corespunde cerintieloru regulamentului de servitiu, ce se va face.

§. 22.

Concesionariloru li sta in voia libera a tiené agenti in-si afara de patria, precum si a infintiá midiloce de circulatiune pentru transportare de persóne si marfa atátu pre apa câtu si pre uscatu pre langa observarea legiloru si a normeloru in vigóre.

§. 23.

Pentru lini'a ací concesionata, incepundu dela deschiderea aceleia pe câtu dureza concessiunea statulu garantéza un'a cu alt'a de fiecare milu 40,000 fl. v. a. venitu anuale curatu, si preste acést'a, pre basea planului de amortisatiune incuviintiata de guvern, o anumita câtime de amortisatiune anuale in argintu, care se va intrebuintiá spre a amortisá capitalulu emisu inca sub decursulu duratei (90 ani) concessiunii, — astufeliu, câ daca venitul curatu anuale dupa milu nu ar' ajunge sum'a mai susu garantata si câtimea de amortisatiune, statulu este ndatoratu a supliní scadiementulu.

Validitatea garantarei de camete la tóta sectiunea mai josu atinganda, precum :

1. la sectiunea Mihályi-Homonna,
2. dela Homonna pana la fruntari'a tierei, pentru fiecare sectiune separatu in ace'a di se incepe, in care s'au predatu comunicatiunii.

Inse se observa, cumca pana candu lini'a concesionata nu se preda circulatiunii in tóta intinderea sa, adeca din punctulu de remurire din calea ferata nordu-ostica ungara : pana atunci, pre câtu s'ar' deschide pentru comunicatiune numai sectiunea ce se intinde, din punctulu de ramificatiune de mai susu pana la Homonn'a statulu in privinti'a acestei sectiuni, ne socotindu ací cvot'a de amortisare, — garantéza de milu numai 30,900 fl. v. a. venitu curatu.

Cu o cale se enuncia, cumca venitul anualu curatu asecuratu dupa câte unu milu de cale si câtimea de amortisare, la calea ací concesionata, si daca s'ar' intinde mai lungu se va poté pretinde pe o intindere celu mai multu in lungime de 16 miluri.

Sum'a venitului curatu asecuratu s'a statoritu dupa presupunerea, cumca valoarea castigarii midilocelu de circulatiune necesarie la cale dupa milu va representá 50,000 fl. v. a.

Daca guvernulu ar' pretinde, cá constructiunile de lemnu se se suplinésca din materialu mai solidu, séu daca circulatiunea la atâta ar' cresce, câtu midilocelu de circulatiune co-

respundietorie valorii de cumparatur'a de 50,000 fl. si tinue in stare de exploatare buna nu ar' fi de ajunsu: atunci in privinti'a primirii speselor necesarie spre acestu scopu e de a se face cu guvernulu inoieia speciale.

§. 24.

Spesele de sustinerea cãlii suntu de a se acoperi din fundulu de clãdire, si nu se potu primi in socót'a de exploatare, pana atunci, pana candu tóte clãdirele collaudanduse de catra guvernulu, nu se recunoscú de terminate pre bazea protoculului de collãudare.

Collaudatiunea se efeptuiesce pe data ce o ceru concesionarii.

§. 25.

Adausulu ce e de a se plati in urm'a garantiei ce a luatú státulu ásupra-'si, se vá refuí dupa cercetãrea prealabila a socoteloru documentate, lá trei luni socotite dela presentarea acelor'a.

Erariulu cu tóte aste pentru rescumperãrea cuponiloru de actii si obligatiuni espirati, in proportiunea lipsei statorite bine pre baseã precalculatiunei de venitu, pre langã sustinerea disconturiloru facunde pre bazea socoteleloru anualu va face si platiri in rate anticipative, daca concesionarii voru recurge pentru aceea cu 6 septemani in a-antea espirului.

Daca dupa statorirea definitiva a ratiociniului anualu, ce e de a se substerne cu finea anulului de exploatare celu mai târdû in restempu de trei luni s'ar' aflá, cà anticipatiunile s'au demesuratu preste trebuintia, concesionarii sntu datori a re'ntorce numai decãtu sum'a prisositoria din preuna cu interesele de 6%.

Pretensiunea in privinti'a adausului, ce e de a se implení din partea statului in se are a se incepe celu mai multu in restempu de unu anu socotitu dela decursulu anulului de exploatare; in casu contrariu se pierde.

§. 26.

Sum'a, care o platesce, statulu in urm'a asecuratiunei luata asupra-'si, e de a se administrá singuru numai cá o anticipatiune ce aduce pre anu 4 percente.

Daca venitul curatu alu câlii intrece sum'á anualá asicurata, diumetatea prisosintiei respective e de a se predá numai decátu guvernului à conto anticipatiuniloru si intereselorú implenite pana lo amortisarea depliná a acestor'a.

Platirea cameteloru espirate ale anticipatiuniloru trebuie se previna re'ntorcerea anticipatiunei insesi.

Pretensiunile statului din anticipatiuni séu camete, cari nu s'au rebonificatu pana la incetarea concesiunii, se voru complaná din averea adunata a intreprinderii.

§. 27.

Guvernulu din respectulu aperiarii intereselorú statului, cari se nascu din asicuratíunea luata asupra-'si, este indereptatítu á-si castigá convictiune in tóta privinti'á despre clâdirea câlii, cum si despre instruirea esplotatiunii, esoperata amesuratu scopului si in modu solidu si despre tienerea acelei in stare buna in continuu, sí a ordiná, cá defectele, ce se arata, se se intregésca.

Guvernulu are dreptu de a visitá prin organulu séu emisu ducerea trebei.

Comisariului trãmisu de guvernulu sta in dreptu a luá parte la siedinti'a comitetului dirigente, precum si la adunarile generali, daca afla de bine, ba a sí suspendá despuseitiunile póte daunóse pentru interesele statului si despre ácést'a a reportá ministeriului pentru mai departe procedere. Guvernulu va grigi, cá supraveghiarea ducerei trebiloru in respectulu economicu se se eserceze astufeliu, câtu lá susternereá socoteloru ánuáli se fie de lipsa numai revisiunea positiuniloru.

Dreptu rebonificarea speseloru si a erogatiuniloru, cari ingreuna statutu atátu in tempulu de clâdire, câtu si dupa

deschiderea in pârte s'eu preste totu a liniei concesionate, prin esercerea dreptului de suprem'a inspectiune a guvernului in sensulu ordinatiuniloru legiloru generali si a documentului de concesiune presentu, concesionarii, si respectiv-minte sucesorii de dereptu ai loru platescu in favorea erariului o anumita suma midilocia anuala.

Cantitatea acestei sume midilocie anuali o otaresce guvernulu. Sumele midilocie anuali platinde dupa deschiderea esplotatiunii in privinti'a liniei s'eu a partiei deschise se potu suscepe in ratiociniulu de esplotatiune, altcum in-greuna capitalulu de clâdire.

Guvernulu panâ candu este interesatu de intreprindere pe bacea gara ntiei luate asupra'si in consiliulu dirigente alu societâtii formande prin concesionarii si sucesorii loru se va representá prin doi membri denumindi de elu si cu a societâtii egalu indreptatîti.

§. 28.

Dela calea ferata in presente concesionata in acei ani de esplotare, in cari aceea nu ajunge venitul curatu asicurat, prin urmare pretinde asicurarea de percente nu se va plati dare de castigu, nici devenitu, nici alta, ce pôte se va aduce in loculu acestor'a. Incetandu inse ajuforiulu statului, contributiunea venitului se induce in computulu de trebi. Cuponii actieloru si a obligatiuniloru de prioritate incepundâ dela punerea in circulatiune a liniei intregi in tempu de 9 ani suntu scutiti de contributiune, timbru si competintie.

Se concede mai departe, cá actiele si obligatiunile de prim'a editiune, intieleganduse aci si notele provisorie, se se emitascutite de timbru si competintia.

Tôte contractele, esibitele, s'eu ori ce feliu de documente, facunde din scopulu câstigarii capitalulu, cum si a clâdirii si a primei ajustari de esplotatiune voru fi scutite de timbru si competintia.

§. 29.

Durat'a concesiunii cu protectiunea contra infintiarei altei cãli ferate enunciatá la §-ulu 9. puntulu b) alu ordi-

natiunii provisorie pentru concesionarea călilor ferate, citata la §-lu 2. se statoresce la 90 ani computati dela diu'a deschiderii splotatiunii pe sectiunea Mihályi-Homonn'a, si înceta cu decursulu acestui periodu.

Concesiunea înceta si atunci, daca nu se observá terminii statoriti la §§. 6., 7. si 8. privitori la inceperea cládirei, primirea operatelor, depunerea caútiunii, terminarea cládirii mai depárte la deschiderea esplotatiunii, negriginti'a terminiloru in sensulú §-lui 11. puntulu b) alu ordinatiuni pentru concesionarea de căli ferate citata mai súsú, dar' mai alesu prin crise politice si finaciali nu se póte justificá.

§. 30.

Guvernulu 'si sustiene dreptulu de a poté rescumperá cálea concesionata ori candu dupa decursulu á 30 ani socotiti dela intrarea in vigóre a legi de concesionare.

La otarîrea pretiului de rescumperare se voru computá veniturile anuali cúrate ale intreprinderii de pre siepte ani premersi rescumperarii in realitate, din care suma súbstraganduse venitulú curatu de pre doi ani mai nefavorabili, se va cálculá venitulú curatu midilociu de pre cei cinci ani remasi.

Acést'a suma midilocia, cáre cu tóte aste nu póte se fia mai mica de cátu venitulú curatu asecuratú, e de a se plati concesionariloru dreptú venitú anuale pana candu va durá concesiunea stabilita.

§. 31.

Espirandú concesiunea, cum si la casu de rescumperarea cálei, statulu in casulu primu gratuitu, in acestu din urma pre langa platirea venitului anuale otaritu in sensulu §-lui 30. intra in posesiunea libera de sarcini si in usufructulu cálei ferate concesionate si in stare buna predande, ia in posesiune cu destinctiune terenulú si pamentulu cálei, operatele de pamentu-si tehnice, constructiunile superióre si inferióre cu tóte apertinentiele lorú, precum : recúsitate de circulatune, gare, locurile de incarcare si descarcare, edifi-

ciurile din locurile de plecatu si de sositu, casele de pazitori si de veghiatori, cu tóta instrucerea interna, cu tóte mobilele, si imobilele.

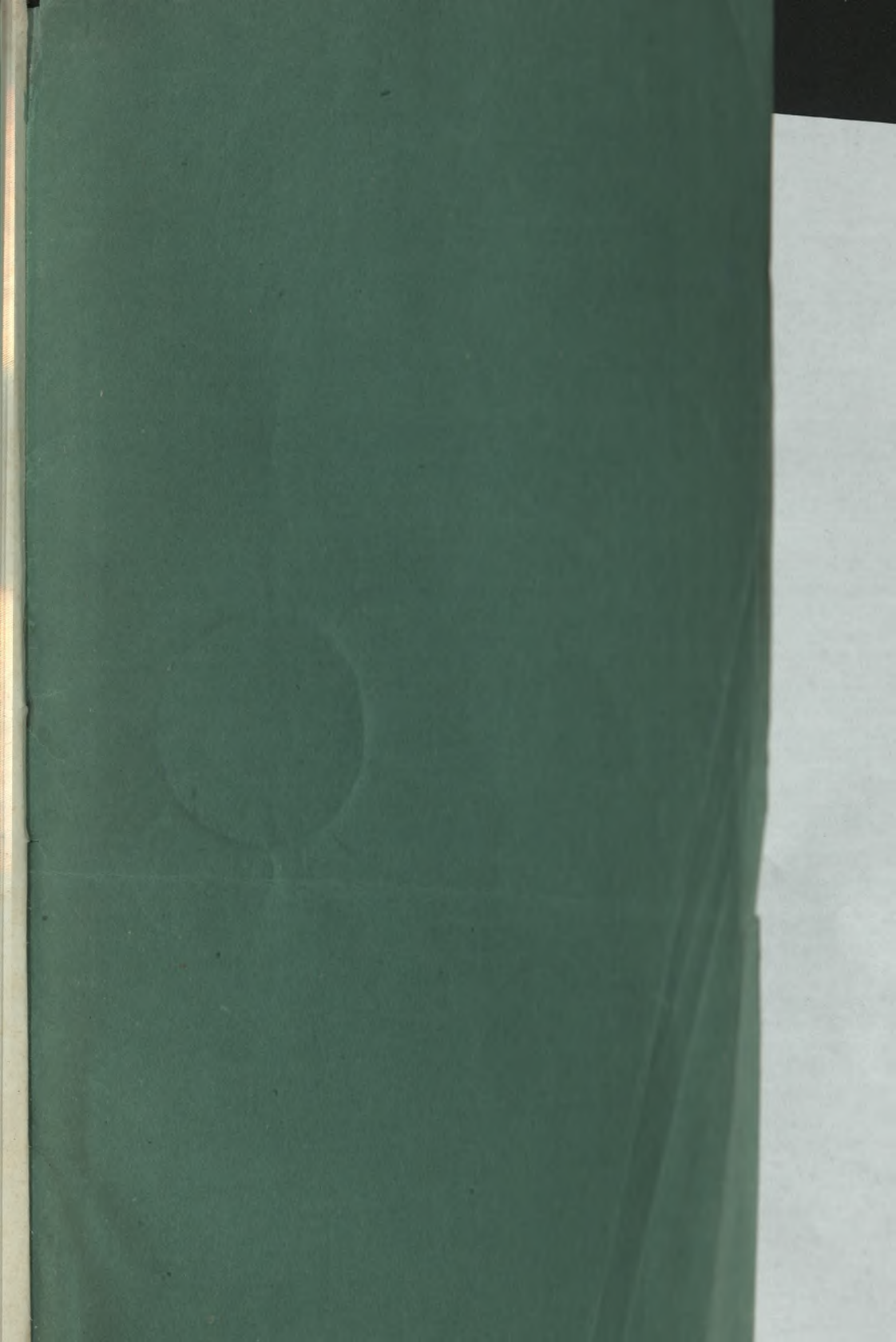
Atátu dupa espirarea concesiuni, câtu si in casu de res-cumperárea càlei dupa re'ntorcerea anticipatiuniloru facute de statu si a intereselorú acestora concesiunii remanu propriari pe fundulu de reserva formatu din câstigurile proprie ale intreprinderii si pre pretensiunile active de incasatu, cum si pre clâditurile redicate din averea propria a intreprinderii, precum suntu cuptorele de coaks, topitorele, masinele séu alte fabrice, magazinele, docurile (dockok) cá atari, la acarora cumperare séu producere concesiunii cu aceea espressa adaugere au fostu autorisati din partea guvernului, câ acele nu voru formá nici o apertinentia a càlei ferate.

§. 32.

Daca din partea concesionariloru in mani'a admonitiuniloru premerse ar' obveni de repetíte-ori vetamarea séu intrelasarea datorintieleru cuprinse in documentulu de concesiune si in legi, guvernulu 'si sustiene dreptulu a luá in contra-le desposetiunile corespundietorie legiloru, si amesuratu cercustantieleru a dechiará concesiunea de incetata inca in a-antea decursului duratei sale,

§. 33.

Tóte editiunile in forma de documentu ale acestei concesiuni cadu sub tacs'a de timbru demesurata numai la unu florinu.

PEST'A, 1869.
CU TIPARIULU LUI ALESANDRU KOCSI